

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور

۲۳. بخش پژوهش و فناوری

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۲	۱. تحقیق و توسعه در بودجه سال ۱۳۹۱
۱۹	۲. سایر اعتبارات علم و فناوری
۲۰	۳. سرجمع اعتبارات حوزه پژوهش و فناوری
۲۱	جمع بندی و پیشنهادات
۲۲	پیوست
۴۹	منابع و مأخذ

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور ۲۳. بخش پژوهش و فناوری

چکیده

تحقق برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت منوط به برنامه‌ریزی‌های اجرایی کوتاه‌مدت است که در بحث کلان و ملی این برنامه‌های سالیانه در قالب بودجه‌های سنواتی نمایان می‌شوند. سند چشم‌انداز و برنامه پنجم توسعه که گام دوم از مسیر تحقق چشم‌انداز است تأکید فراوانی بر فناوری و توسعه کشور از طریق علم و فناوری داشته‌اند. بنابراین انتظار این است که بودجه سالیانه نیز در جهت حمایت از تحقق اهداف آنها ترسیم شود. در این گزارش لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور از منظر پژوهش و فناوری مورد بررسی قرار گرفته و بنابر اهداف منظور شده در اسناد بالادستی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد که مهمترین آنها کسب و تثبیت جایگاه دوم منطقه و نیز تحقق حداقل ۳ درصدی سهم R&D از تولید ناخالص ملی است. برای این منظور اعتبارات منظور شده برای تحقیق و توسعه و فناوری مورد بررسی قرار گرفته و با مقایسه با سنوات گذشته ارزیابی از روند رشد این اعتبارات ارائه می‌شود. نتایج تحلیل نشان می‌دهد روند رشد اعتبارات پژوهشی مطلوب نیست و با ادامه روند به این شکل تحقق اهداف تعیین شده غیرممکن است.

زیرا اگرچه حجم اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه در لایحه بودجه ۱۳۹۱ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۰ با ۲۸ درصد افزایش همراه بوده است اما نسبت به این اعتبارات به تولید ناخالص داخلی رشد بسیار کمی داشته و از ۰/۴۵ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۰/۵۰ درصد در سال ۱۳۹۱ رسیده است.

مقدمه

امروزه تحقیقات نقشی اساسی در خلق دانش، فناوری و نوآوری و به‌تبع آن خلق ثروت و رشد اقتصادی دارد و این موضوع توسط دولتمردان و سیاستگذاران نیز تأیید شده است.

مطابق فرمایشات مقام معظم رهبری در مورد اهمیت علم، اگر امروز کشوری از لحاظ علمی پیشرفت نکرد، نه اقتصادش پیشرفت خواهد کرد، نه اقتدار جهانش پیشرفت خواهد کرد و نه زندگی مردم پیش خواهد رفت.^۱ به همین دلیل ایشان دولتمردان را به سرمایه‌گذاری هر چه بیشتر در تولید علم

۱. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار نخبگان علمی سراسر کشور، ۱۹/۷/۱۳۷۸:

و نوآوری علمی فراخوانند^۱ و در این خصوص می‌فرمایند: «اگر چنانچه بر روی مسئله علم و فناوری و نخبه‌پروری سرمایه‌گذاری کنیم، حتماً در یکی از بااولویت‌ترین کارها سرمایه‌گذاری کرده‌ایم. پیشرفت علمی و به‌دنبال آن، پیشرفت فناوری، به کشور و ملت این فرصت و این امکان را خواهد داد که اقتدار مادی و معنوی پیدا کند».^۲

در همین راستا به‌ویژه در سال‌های اخیر به موازات اقدامات مختلفی که در جهت توسعه علم و فناوری انجام شده، به‌منظور ارزیابی نتایج نیز اهدافی در حوزه علم، پژوهش، فناوری و نوآوری در اغلب اسناد و برنامه‌های کلان کشور گنجانده شده است. به‌عنوان مثال با تأکیدات مداوم رهبر انقلاب، اهدافی مانند دستیابی به جایگاه اول علمی و فناوری در منطقه و همچنین افزایش مستمر نسبت هزینه‌های تحقیق و توسعه (R&D) به تولید ناخالص داخلی (GDP) و رساندن آن به ۳ درصد به‌عنوان اصلی‌ترین اهداف ملی حوزه علم و فناوری در نقشه جامع علمی کشور و برنامه پنجم توسعه مطرح شده‌اند.

با توجه به اهمیت موضوع، در این گزارش به محاسبه سهم اختصاص‌یافته به تحقیق و توسعه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ پرداخته شده است. نکته اساسی در محاسبات این گزارش آن است که برای محاسبه نسبت فوق، صرفاً سرمایه‌گذاری در پژوهش و تحقیقات در نظر گرفته شده است. به‌عبارت دیگر چون در شاخص مذکور به وضوح به‌عبارت «هزینه‌های تحقیق و توسعه» اشاره شده است، بودجه برنامه‌هایی نظیر حمایت از تجاری‌سازی نتایج تحقیقات و کارآفرینی، مدیریت راهبری علم و فناوری، برنامه‌های پشتیبان بسترسازی و شبکه‌سازی علم و فناوری و مواردی از این دست در محاسبات مربوط به هزینه تحقیق و توسعه شرکت داده نشده است، بلکه بودجه اختصاص‌یافته به چنین برنامه‌هایی تحت عنوان سایر اعتبارات علم و فناوری در نظر گرفته شده و در قسمت دوم محاسبه و بررسی شده است.

۱. تحقیق و توسعه در بودجه سال ۱۳۹۱

۱-۱. حوزه برنامه‌های تحقیق و توسعه

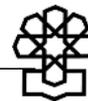
همان‌طور که اشاره شد، یکی از مهمترین مسائل مورد بررسی در این گزارش تعیین سهم اعتبارات اختصاص‌یافته به تحقیق و توسعه است. بدین‌منظور ضروری است فعالیت‌های تحقیق و توسعه

۱. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار نخبگان و برگزیدگان علمی با رهبر انقلاب، ۱۳/۷/۱۳۹۰:

<http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=17464>

۲. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار نخبگان جوان، ۱۴/۷/۱۳۸۹:

<http://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=10233>

به‌درستی شناسایی شوند و مجموع اعتبارات اختصاص‌یافته به آنها محاسبه گردد، اما از آنجایی که لایحه بودجه براساس فصول و برنامه‌های تحت پوشش هریک ارائه می‌شود، به ناچار با انتخاب برنامه‌های تحقیق و توسعه و محاسبه مجموع اعتبارات اختصاص‌یافته به آنها، حجم کل اعتبارات تحقیق و توسعه بخش دولتی مشخص می‌شود.

با توجه به عدم وجود استاندارد تعریف فعالیت‌های تحقیق و توسعه در کشور و عدم ارائه راهنمای مشخصی برای این منظور، انتخاب برنامه‌های مرتبط با تحقیق و توسعه در این گزارش با استناد به استاندارد بین‌المللی ارزیابی فعالیت‌های تحقیق و توسعه، یعنی «راهنمای فراسکاتی» سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) صورت گرفته است.^۱ این راهنما در بسیاری از کشورها به‌عنوان مبنای ارزیابی فعالیت‌های تحقیق و توسعه و محاسبه شاخص‌هایی مانند نسبت هزینه‌های تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی (نسبت R&D به GDP) مورد استفاده قرار می‌گیرد. براساس راهنمای فراسکاتی، برای اینکه فعالیتی تحقیق و توسعه محسوب شود باید دو شرط اصلی داشته باشد:

الف) حاوی نوآوری باشد،

ب) تکمیل آن فعالیت به پیشرفت علمی - فنی منتهی شود.

با توجه به این معیارها، فعالیت‌های تحقیق و توسعه تجربی را می‌توان در سه گروه اصلی طبقه‌بندی کرد:

- **تحقیق بنیادی:** منظور تحقیقاتی است که بدون کاربرد مشخصی انجام می‌شوند و هدف از آنها تنها افزایش ذخیره دانش است.

- **تحقیق کاربردی:** تحقیقاتی که برای دستیابی به اهداف و مقاصد علمی خاص صورت می‌گیرند.

- **توسعه تجربی:** این دسته از فعالیت‌ها شامل تولید مواد، فرآورده‌ها، تمهیدات جدید، ابداع فرآیندها، نظام‌ها یا خدمات جدید می‌باشد.

البته راهنمای فراسکاتی فهرست نسبتاً مفصلاً از فعالیت‌هایی که تحقیق و توسعه نیستند نیز ارائه کرده است. باید توجه داشت که اصل اساسی در تعیین فعالیت‌های تحقیق و توسعه وجود عناصر **نوآوری**، **هدف خاص** و **نتیجه جدید** در یک تحقیق است. بنابراین استناد صرف به کلمه «تحقیق» یا «پژوهش» در عنوان فعالیت‌ها، نمی‌تواند معیار قطعی برای محاسبه آن فعالیت‌ها به‌عنوان فعالیت تحقیق و توسعه باشد. با توجه به این موضوع، در این گزارش انتخاب برنامه‌ها با استناد به

۱. سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD)، «راهنمای فراسکاتی، دستورالعمل یکسان پیشنهادی سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) برای ارزیابی فعالیت‌های تحقیق و توسعه تجربی - ۲۰۰۲»، مترجم: فریبا نیک‌سیر، چاپ مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، ۱۳۸۴.

راهنمای مذکور و استفاده از نظرات کارشناسان این حوزه انجام شده است. در مورد برخی از برنامه‌هایی که انتخاب آنها به‌عنوان تحقیق و توسعه با ابهام همراه بوده، براساس توصیه‌های راهنمای مذکور به‌صورت زیر عمل شده است:

۱. آموزش: در بخش آموزش، فقط برنامه‌های آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی به‌عنوان تحقیق و توسعه در نظر گرفته شده است.

۲. تجاری‌سازی، انتشار فناوری: کلیه برنامه‌های حمایت از انتشار فناوری، مالکیت فکری، تجاری‌سازی، گردآوری و تدوین موجودی دانش و حمایت از کارآفرینی از حوزه تحقیق و توسعه کنار گذاشته شده‌اند.

همچنین همه برنامه‌های تحقیقات دانشگاهی، برنامه‌های پژوهش و توسعه علوم در کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به دولت و ارگان‌های دولتی جزء برنامه‌های تحقیق و توسعه کشور حساب شده‌اند.

۲-۱. اعتبارات مرتبط با تحقیق و توسعه

۲-۱-۱. اعتبارات برنامه‌ای

اعتبارات برنامه‌های تحقیق و توسعه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، از فصول مختلف و با توجه به معیارهایی که در قسمت قبل توضیح داده شد استخراج و در جدول ۱ نشان داده شده‌اند. مهمترین نکاتی که از بررسی این جدول به‌دست می‌آید به‌شرح زیر است:

- حجم اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه با ۲۸ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۰ به ۳۰,۴۹۲,۱۷۷ میلیون ریال در سال ۱۳۹۱ رسیده است. میانگین رشد سالیانه اعتبارات این برنامه‌ها در پنج سال اخیر ۲۵/۷ درصد بوده است که نشان می‌دهد نرخ رشد این اعتبارات در لایحه بودجه ۱۳۹۱ اندکی بیشتر از میانگین رشد در سال‌های اخیر است.

- بیشترین رشد در اعتبارات برنامه‌های مذکور متعلق به برنامه پژوهش‌های کاربردی فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات است که با ۱۵۷۹/۱ درصد رشد به ۱۶۳,۲۴۴ میلیون ریال رسیده است و به‌طور کامل جهت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در اختیار سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی قرار خواهد گرفت.

- پس از برنامه فوق، برنامه پژوهش‌های کاربردی فصل علم و فناوری نیز با ۱۲۳/۷ درصد افزایش در رتبه بعدی قرار دارد. اعتبار پیش‌بینی شده برای این برنامه در لایحه بودجه ۱۳۹۱ به ۱,۱۲۱,۳۴۲ میلیون ریال رسیده است که بیش از نیمی از این مبلغ به‌طور مستقیم برای وزارت علوم،

تحقیقات و فناوری در نظر گرفته شده است.

- بیشترین کاهش در اعتبارات برنامه‌های تحقیق و توسعه در برنامه‌های توسعه فناوری و کاربردهای فضایی (کد ۰۸۲۱/۴) و برنامه حمایت از توسعه پژوهش و کاربرد سلول‌های بنیادی (کد ۱۰۵۴۲) (به ترتیب با ۵۵/۷۷ و ۴۵/۰۹ درصد کاهش) دیده می‌شود. به‌طور کلی بجز برنامه توسعه فناوری نانو که اعتبار آن افزایش داشته و به ۶۰ میلیارد ریال رسیده، بیشتر برنامه‌هایی که مستقیماً برای حمایت از فناوری‌های خاص نظیر زیست‌فناوری میکروالکترونیک، انرژی‌های نو و هوافضا تعریف شده‌اند، در لایحه بودجه ۱۳۹۱، یا با کاهش اعتبار مواجه شده‌اند یا اعتبار آنها ثابت مانده است. به‌عنوان مثال اعتبار برنامه حمایت از توسعه زیست‌فناوری از بیش از یکصد میلیارد ریال در لوایح بودجه سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ به حدود ۸۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۱ کاهش یافته است.

- برای برنامه راهبردی و حمایت از انتقال و توسعه فناوری‌های خاص که در سال گذشته، اعتبار آن صفر منظور شده بود، مبلغ ۲۴۰ میلیارد ریال اعتبار در نظر گرفته شده که پیش‌بینی شده در اختیار نهاد ریاست‌جمهوری قرار گیرد.

- برنامه پژوهش‌های کاربردی ساختمان و مسکن (کد ۰۹۱۷/۴) و برنامه مطالعات و پژوهش‌های کاربردی شهرسازی و معماری (کد ۰۹۴۰/۴) که قبلاً به وزارت مسکن و شهرسازی اختصاص داشتند، حذف شده‌اند و در عوض برنامه پژوهش‌های کاربردی (کد ۰۹۱۰/۴) در فصل مسکن و عمران اضافه شده است. همچنین برنامه پژوهش‌های کاربردی (کد ۰۴۱۵/۳) در فصل رفاه و تأمین اجتماعی اضافه شده است.

جدول ۱. اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه از قانون بودجه سال ۱۳۸۶ تا لایحه بودجه

(میلیون ریال)

سال ۱۳۹۱ به تفکیک فصول و برنامه‌ها

کد برنامه	برنامه	قانون ۱۳۸۶	قانون ۱۳۸۷	قانون ۱۳۸۸	قانون ۱۳۸۹	قانون ۱۳۹۰	لایحه ۱۳۹۱
	فصل قانونگذاری						
۱۰۱۰۳	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۰	۰	۳۸,۰۰۰	۴۲۱۳۵	۵۸,۸۵۳
	فصل اداره امور عمومی						
۱۰۲۰۶	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۰	۰	۰	۰	۳,۵۰۰
۱۰۲۱۵	برنامه تحقیقات راهبردی	۳۰,۵۴۴	۷۰,۰۰۰	۱۲۲,۹۴۴	۱۴۰,۷۰۴	۵۴۴,۰۹۱	۴۱۲,۷۶۹
۱۰۲۲۹	برنامه راهبری و حمایت از انتقال توسعه فناوری‌های خاص	۵۱,۳۵۸	۵۱,۳۵۸	۰	۰	۰	۲۴۰,۰۰۰
	فصل امور قضایی						
۱۰۳۰۶	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۰	۰	۴,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۱,۰۲۵
	فصل خدمات مالی، فنی، مدیریت و برنامه‌ریزی						
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳۶۹,۵۶۹	۳۷۶,۶۷۰	۷۵۸,۳۲۴	۶۸۱,۵۷۳	۶۸۳,۴۲۷	۱,۰۱۰,۳۸۳
	فصل علم و فناوری						
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۸۳۹,۸۶۷	۱,۰۰۱,۴۲۶	۱,۳۲۸,۴۳۶	۱,۰۶۲,۷۹۸	۱,۲۵۲,۴۰۹	۱,۱۸۶,۸۹۸
۱۰۵۰۳	برنامه حمایت از پژوهش‌های غیرتجاری	۲۳,۱۰۰	۳۲,۱۵۴	۵۱,۷۳۷	۳۷,۳۷۰	۴۵,۰۸۷	۵۱,۸۷۱
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲,۰۱۴,۵۱۳	۲,۴۷۷,۸۸۲	۲,۷۸۹,۸۳۰	۳,۳۴۴,۲۶۳	۳,۸۹۶,۱۰۵	۴,۳۵۲,۳۹۰
۱۰۵۰۹	برنامه پژوهش	۳,۳۹۵	۳,۴۷۸	۶,۴۹۲	۷,۵۷۹	۹,۰۵۹	۹,۹۶۲
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵۵,۰۸۱	۲۱۵,۷۴۱	۲۸۳,۵۱۷	۳۴۵,۳۵۶	۵۰۱,۱۹۱	۱,۱۲۱,۳۴۲
۱۰۵۱۲	برنامه حمایت از مراکز علمی و فناوری	۳۸,۰۰۰	۹۴,۸۰۰	۶۹,۹۵۵	۷۹,۳۴۲	۹۰,۵۵۰	۹۷,۱۷۵
۱۰۵۱۳	برنامه حمایت از تحقیقات کاربردی علمی و فناوری تقاضامحور	۶۹,۷۰۰	۶۱,۱۰۰	۱۱۸,۸۴۱	۷۷,۸۵۵	۹۵,۵۴۲	۱۲۷,۰۵۸
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۱۶۲,۱۳۲	۱۹۹,۸۸۴	۳۵۸,۶۰۴	۱۷۶,۸۶۳	۳۸۶,۷۴۹	۵۲۱,۰۸۸
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۴۸۵,۴۴۶	۴۲۴,۳۷۸	۱,۱۵۱,۲۲۹	۴۱۲,۵۶۰	۴۶۰,۰۹۶	۷۹۳,۸۰۸
۱۰۵۲۰	برنامه تولید فرآورده‌های بیولوژیک	۱۰۸,۲۶۳	۱۰۸,۲۶۳	۱۲۶,۶۲۶	۱۴۱,۰۲۰	۳۵۱,۶۸۱	۳۸۲,۰۳۰
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۴۸۱,۱۰۵	۷۰۲,۳۹۲	۱,۴۳۵,۹۴۹	۶۲۴,۲۸۷	۸۶۱,۷۹۶	۱,۴۳۱,۱۸۰
۱۰۵۲۲	برنامه حمایت از توسعه قطب‌های علمی	۳۸,۷۱۹	۳۷,۶۹۰	۴۰,۰۰۰	۳۸,۵۰۰	۴۷,۹۴۰	۵۴,۱۰۱
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۲۱۱,۴۸۰	۱۸۵,۳۱۸	۲۹۱,۱۴۲	۳۲۸,۹۹۹	۴۱۸,۳۳۹	۵۸۵,۶۶۱
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۳۲۷,۰۴۰	۳۶۷,۱۵۷	۴۷۴,۶۲۹	۵۵۳,۷۳۹	۶۴۰,۴۹۱	۷۶۴,۸۴۸
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۳۰۱,۹۲۵	۳۵۰,۸۶۳	۴۵۶,۹۹۸	۵۶۵,۴۵۵	۶۱۲,۴۲۳	۹۲۳,۶۳۵
۱۰۵۲۷	توسعه علوم کشاورزی پایه و کاربردی	۰	۳۰,۹۳۵	۴۹,۹۵۴	۵۵,۶۱۶	۵۸,۰۳۸	۶۵,۵۷۶
۱۰۵۲۸	توسعه علوم اجتماعی پایه و کاربردی	۷۴,۰۰۰	۵۵,۵۶۳	۵۸,۷۹۰	۹۹,۸۹۵	۱۰۷,۹۸۶	۱۲۴,۸۲۱
۱۰۵۲۹	توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۱۵۱,۵۵۰	۱۹۱,۵۶۶	۲۳۹,۵۷۰	۳۰۱,۵۷۵	۳۹۵,۰۶۱	۵۵۸,۶۰۴
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۶۳,۷۰۰	۴۹,۶۰۴	۵۳,۹۰۴	۸۸,۵۳۲	۱۶۳,۴۵۶	۲۱۴,۰۵۸
۱۰۵۳۸	برنامه حمایت از توسعه زیست‌فناوری	۰	۱۵۰,۰۰۰	۱۳۸,۰۰۰	۱۰۹,۵۰۰	۱۰۹,۵۶۹	۷۹,۶۸۷
۱۰۵۳۹	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو	۰	۱۶۰,۰۰۰	۱۶۹,۵۸۶	۱۶۱,۰۰۰	۴۲۱,۴۳۲	۴۶۰,۳۷۵
۱۰۵۴۰	برنامه حمایت از توسعه میکروالکترونیک	۰	۹۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۵۷,۰۰۰	۵۷,۰۰۰

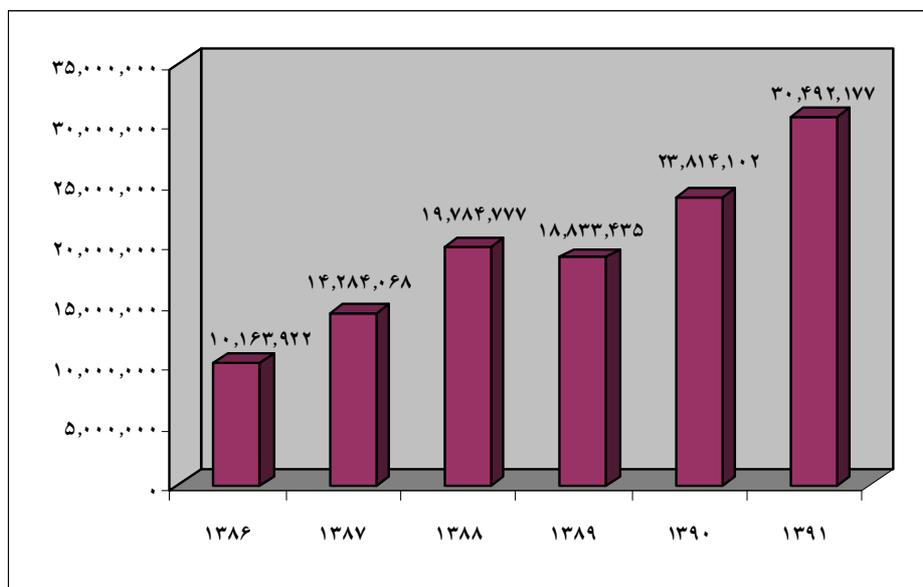
کد برنامه	برنامه	قانون ۱۳۸۶	قانون ۱۳۸۷	قانون ۱۳۸۸	قانون ۱۳۸۹	قانون ۱۳۹۰	لایحه ۱۳۹۱
۱۰۵۴۱	برنامه حمایت از توسعه پژوهش و کاربرد انرژی‌های نو	.	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۵۷,۰۰۰	۵۷,۰۰۰
۱۰۵۴۲	برنامه حمایت از توسعه پژوهش و کاربرد سلول‌های بنیادی	.	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۹۱,۰۰۰	۴۹,۹۶۹
۱۰۵۴۳	برنامه حمایت از توسعه پژوهش و تولید گیاهان دارویی و تدوین طب ایرانی	.	۳۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
۱۰۵۴۴	برنامه حمایت از توسعه فناوری‌های بین‌رشته‌ای و نوین	.	۱۶۰,۰۰۰	۲۰۴,۲۶۷	۱۵۴,۰۰۰	۳۴۱,۰۵۰	۱۳۰,۰۰۰
۱۰۵۴۵	برنامه حمایت از فناوری اطلاعات و ارتباطات	.	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰
۱۰۵۴۶	برنامه حمایت از توسعه فناوری هوا - فضا	.	۶۵,۴۲۶	۵۸,۵۲۳	۶۹,۰۸۶	۹۶,۰۰۰	۷۹,۵۰۰
۱۰۵۴۸	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم کاربردی	.	۱۷۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۵۶,۱۱۰	۱۳۷,۰۰۰	۷۹,۰۰۰
۱۰۵۴۹	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	.	۶۰,۰۰۰	۵۰,۷۰۴	۱۱۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰
۱۰۵۵۰	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم پایه	.	۱۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۸۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰
۱۰۵۵۱	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم بین‌رشته‌ای و نوظهور	.	۵۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
۱۰۵۵۲	برنامه راهبردی و حمایت از پروژه‌های کلان فناوری ملی	.	۲۴۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰
۱۰۵۵۵	برنامه حمایت از فناوری‌های نرم و هویت‌ساز	.	.	.	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
۱۰۵۵۶	برنامه حمایت از توسعه فناوری‌های حوزه آب، خشکسالی، فرمایش و محیط زیست	.	.	.	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰
	فصل دفاع						
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۳۰۷,۱۸۰	۳۲,۰۷۶	۴۹,۸۰۸	۳۶۰,۴۳۰	۴۸۱,۷۹۲	۵۷۹,۷۸۲
	فصل آموزش						
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۲۶۴,۲۹۰	۲,۰۴۱,۴۴۳	۲,۳۲۴,۸۱۰	۳,۰۱۹,۳۷۱	۳,۵۸۱,۸۸۸	۵,۵۲۰,۸۴۰
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۱۹,۳۷۲	۱۲۷,۸۷۷	۲۰۵,۰۲۵	۱۷۲,۶۴۶	۲۱۶,۵۲۵	۲۷۵,۴۸۶
۳۰۱۲۷	برنامه تحقیقات کاربردی آموزش عالی	۱۳,۰۲۱	۱۴,۲۱۸	۱۴,۷۲۵	۴۱,۶۰۰	۴۳,۴۶۶	۴۵,۱۸۶
	فصل فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری						
۳۰۲۰۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی	.	.	.	۱,۴۳۰	۱۱,۴۳۰	۱۱,۵۰۰
۳۰۲۲۷	برنامه اکتشاف، باستان‌شناختی و تاریخی	۱۲۵,۲۸۰	۴۰,۲۸۰	۷۶,۰۵۴	۱۱۹,۰۲۶	۱۲۱,۷۱۴	۱۴۷,۵۷۸
۳۰۲۵۱	برنامه حمایت از پژوهش‌های فرهنگی غیردولتی	۵,۷۶۰	۹۰,۸۲۰	۱۵,۲۳۳	۲۰,۶۸۸	۱۷,۳۶۸	۱۸,۸۲۵
۳۰۲۶۹	برنامه مطالعه و پژوهش‌های راهبردی فرهنگی - دینی	۱۳۶,۵۵۳	۸۸,۷۴۵	۱۱۱,۰۳۱	۱۲۸,۲۷۵	۱۱۸,۰۰۰	۱۴۰,۹۰۰
	فصل بهداشت و سلامت						
۳۰۳۰۷	برنامه پژوهش‌های کاربردی	.	.	.	۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۸,۲۵۱
	فصل رفاه و تأمین اجتماعی						
۳۰۴۱۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۸,۰۰۰

کد برنامه	برنامه	قانون ۱۳۸۶	قانون ۱۳۸۷	قانون ۱۳۸۸	قانون ۱۳۸۹	قانون ۱۳۹۰	لایحه ۱۳۹۱
	فصل کشاورزی و منابع طبیعی						
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۷۰۲,۷۹۱	۲,۴۳۲,۲۳۱	۳,۶۷۴,۶۴۳	۳,۲۲۶,۵۸۶	۴,۱۴۰,۶۴۵	۵,۴۳۳,۱۴۸
	فصل منابع آب						
۴۰۲۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۹۶,۲۲۰	۱۳۲,۳۴۱	۳۰۱,۸۰۱	۱۲۷,۳۲۱	۱۵۰,۹۲۵	۱۶۹,۵۸۱
	فصل صنعت و معدن						
۴۰۳۰۳	برنامه زمین‌شناسی	۲۵۳,۵۶۴	۳۲۴,۶۲۲	۵۹۵,۱۹۱	۲۶۴,۹۰۵	۲۸۰,۲۹۵	۳۸۲,۹۸۳
۴۰۳۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۲۰۰	۳۴,۵۹۵	۳۴,۹۸۰	۵۴,۴۴۰	۱۶۸,۷۰۶	۱۸۵,۷۱۸
	فصل بازرگانی و تعاون						
۴۰۵۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۵,۰۰۰	۵,۱۰۰	۵,۶۷۵	۸,۷۰۰	۷,۰۰۰
	فصل انرژی						
۴۰۶۱۳	برنامه پژوهش‌های کاربردی هسته‌ای	۱۵۸,۱۸۱	۲۴۵,۰۵۲	۴۶۴,۵۰۰	۲۹۱,۰۱۷	۲۵۸,۲۸۲	۳۱۴,۷۹۹
	فصل حمل‌ونقل						
۴۰۷۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۵,۰۲۱	۵۱,۰۰۰	۱۱۱,۹۶۶	۴۵,۴۸۷	۴۰,۴۰۶	۳۹,۱۱۷
	فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات						
۴۰۸۰۷	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۰	۰	۰	۹,۷۲۲	۱۶۳,۲۴۴
۴۰۸۲۱	برنامه توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۰	۰	۸۷,۲۰۷	۲۴۱,۶۳۷	۵۷۵,۱۲۲	۲۵۴,۳۸۴
	فصل مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری						
۴۰۹۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵۶,۱۱۸
۴۰۹۱۴	برنامه توسعه بانک‌های اطلاعات و فناوری ساختمان و مسکن	۱۰,۴۵۰	۹,۰۰۰	۹,۶۶۶	۷,۰۰۰	۶,۶۵۰	۱۴,۵۷۰
۴۰۹۱۷	برنامه پژوهش‌های کاربردی ساختمان و مسکن	۲۲,۰۵۲	۳۵,۶۵۵	۳۸,۱۵۴	۶۲,۱۴۰	۷۵,۴۲۳	-
۴۰۹۴۰	برنامه مطالعات و پژوهش‌های کاربردی شهرسازی و معماری	۲,۵۰۰	۵,۴۶۵	۱۱,۳۳۲	۸,۲۸۴	۷,۸۵۰	-
	جمع کل	۱۰,۱۶۳,۹۲۲	۱۴,۲۸۴,۰۶۸	۱۹,۷۸۴,۷۷۷	۱۸,۸۳۳,۴۳۵	۲۳,۸۱۴,۱۰۲	۳۰,۴۹۲,۱۷۷

همان‌طور که اشاره شد و در نمودار ۱ نیز مشاهده می‌شود، حجم مطلق اعتبارات برنامه‌های تحقیق و توسعه به موازات افزایش بودجه سالیانه کشور، هر سال نسبت به سال قبل افزایش یافته است (به‌استثنای سال ۱۳۸۹).

نمودار ۱. جمع کل اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه در بودجه سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ (میلیون ریال)

اما از طرف دیگر در صورتی که رقم این اعتبارات را نسبت به کل بودجه عمومی دولت یا نسبت به تولید ناخالص داخلی بسنجیم، می‌توانیم به تصویر دقیق‌تری دست پیدا کنیم. نمودار ۲ نشان می‌دهد که علیرغم افزایش اعتبارات تحقیق و توسعه از کل بودجه عمومی دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۱، به‌خاطر کاهشی که این نسبت در دو سال گذشته شاهد بوده، سطح آن هنوز به سطح سال ۱۳۸۸ نیز نرسیده است. این درحالی است که با توجه به اهداف برنامه پنجم و چشم‌انداز بیست‌ساله نظام جمهوری اسلامی، انتظار می‌رود سالیانه سهم بیشتری از بودجه عمومی دولت صرف تحقیق و توسعه شود.

نمودار ۳ نیز که نسبت اعتبارات تحقیق و توسعه در بودجه عمومی دولت را به GDP نشان می‌دهد، به‌وضوح مؤید ناکافی بودن نرخ رشد اعتبارات دولتی تحقیق و توسعه است. این نرخ باید در پایان برنامه چهارم به ۲ درصد می‌رسید درحالی که اکنون به حدود ۰/۵ درصد رسیده است.

البته در شرایطی که سهم بخش خصوصی در تحقیق و توسعه با نرخ بسیار زیاد درحال ازدیاد باشد، کاهش نسبی سهم دولت پذیرفته است، اما در شرایط کنونی هیچ‌گونه شواهد قابل اعتنایی که بر چنین افزایشی دلالت نماید به‌چشم نمی‌خورد و دولت باید علاوه‌بر تحریک بخش خصوصی بر افزایش سرمایه‌گذاری خود در این بخش، سرمایه‌گذاری خود را نیز با نرخ بیشتری افزایش دهد.

جدول ۲. سهم اعتبارات برنامه‌ای دولت از بودجه دولت و GDP

(میلیون ریال)

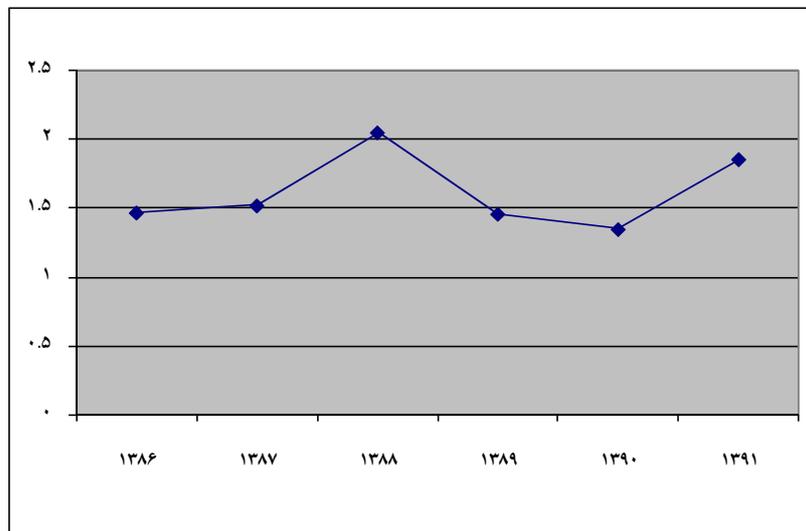
نسبت اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه به GDP (درصد)	GDP به قیمت جاری (بر اساس آمار صندوق بین‌المللی پول (IMF)*)	نسبت اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه به بودجه عمومی دولت (درصد)	اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه (دولت)	بودجه عمومی دولت	سال
۰/۳۵	۲,۸۶۹,۶۴۷,۲۱۰	۱/۴۷	۱۰,۱۶۳,۹۲۲	۶۹۱,۸۲۷,۰۰۰	۱۳۸۶
۰/۴۲	۳,۳۸۷,۵۹۳,۰۲۰	۱/۵۲	۱۴,۲۸۴,۰۶۸	۹۳۹,۱۲۲,۰۰۰	۱۳۸۷
۰/۵۵	۳,۵۹۶,۷۳۱,۹۶۰	۲/۰۵	۱۹,۸۷۴,۷۷۷	۹۶۷,۹۰۱,۰۰۰	۱۳۸۸
۰/۴۵	۴,۲۱۱,۷۴۷,۶۵۰	۱/۴۶	۱۸,۸۳۳,۴۳۵	۱,۲۸۹,۸۰۳,۰۰۰	۱۳۸۹
۰/۴۵	۵,۳۱۳,۵۷۴,۴۷۰	۱/۴۰	۲۳,۸۱۴,۱۰۲	۱,۶۹۷,۲۲۵,۱۱۱	۱۳۹۰
۰/۵۰	۶,۱۱۴,۱۹۳,۱۱۰	۱/۸۶	۳۰,۴۹۳,۱۷۷	۱,۶۴۱,۱۴۶,۲۳۶	۱۳۹۱

* با توجه به عدم ارائه اطلاعات تولید ناخالص داخلی توسط دستگاه‌های رسمی ذیربط، در محاسبات از آمار صندوق بین‌المللی پول که از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اخذ می‌گردد، استفاده شده است. نحوه استفاده بدین‌صورت بوده است که مقادیر GDP در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ به ترتیب برای سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ استفاده شده است. همچنین آمار مربوط به سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ پیش‌بینی می‌باشد.

نمودار ۲. نسبت اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه در بودجه دولت

به کل هزینه‌های بودجه عمومی دولت

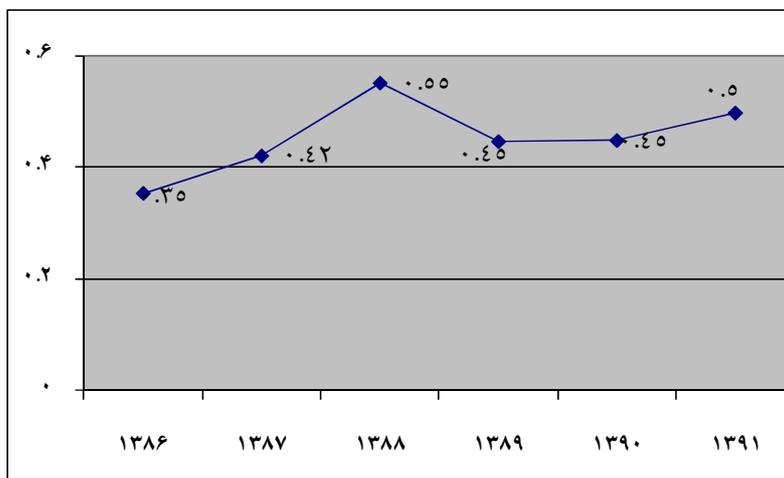
(درصد)

نمودار ۳. نسبت اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه

در بودجه عمومی دولت به GDP (درصد)

تا اینجا سهم اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه در بودجه دولت نسبت به کل هزینه‌های بودجه عمومی دولت و همچنین نسبت به تولید ناخالص داخلی محاسبه شد، اما شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی دولتی نیز بودجه‌های پژوهشی دارند که باید در محاسبه هزینه‌های تحقیق و توسعه کشور در نظر گرفته شود. به علاوه، ردیف‌های متفرقه‌ای نیز در قانون بودجه وجود دارند که بخش قابل توجهی از اعتبارات آنها به هزینه‌های تحقیق و توسعه اختصاص دارد. بنابراین کل اعتبارات دولتی اختصاص یافته به تحقیق و توسعه در هر سال برابر است با:

(اعتبارات برنامه‌های تحقیق و توسعه دولت)

+

(اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت)

+

(اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تحقیق و توسعه در ردیف‌های متفرقه)

الف) شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت

جمع اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در جدول ۳ ارائه شده، (براساس داده‌های پیوست ۳ لایحه) نشان می‌دهد که این مقدار در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ رشد اندکی داشته است و در لایحه بودجه ۱۳۹۱ در مقایسه با سال قبل ۲۱/۸ درصد افزایش داشته است و به ۷,۶۲۱,۹۴۶ میلیون ریال (معادل ۷۶۲ میلیارد تومان) رسیده است، اما همان‌طور که

مشاهده می‌شود این رقم در طول دوره زمانی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹، کاهش قابل توجهی داشته که یکی از دلایل اصلی آن خصوصی شدن تعدادی از شرکت‌های بزرگ و جدا شدن آنها از بدنه بودجه دولتی در آن سال‌ها بوده است، اما در عین حال باید توجه داشت که همزمان با کاهش اعتبارات پژوهشی در این سال‌ها بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت افزایش داشته است. نسبت اعتبارات پژوهشی شرکت‌ها به بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی (به درصد) نیز در نمودار ۴ نشان داده شده است.

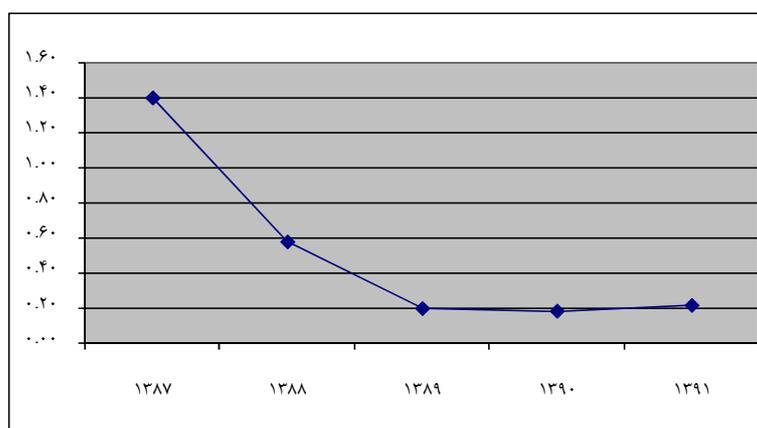
جدول ۳. اعتبارات پژوهشی و بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته

به دولت از قانون سال ۱۳۸۷ تا لایحه سال ۱۳۹۱ (میلیون ریال)

ردیف	عنوان	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱ (لایحه)
۱	بودجه پژوهشی شرکت‌های دولتی سودده	۲۶,۵۷۰,۰۰۰	۶,۵۸۰,۹۶۲	۴,۰۹۴,۴۳۲	۴,۰۸۸,۱۹۲	۵,۲۷۹,۷۷۴
۲	بودجه پژوهشی شرکت‌های دولتی زیانده	۱,۰۵۶,۲۰۷	۶۹۶,۴۷۷	۴۹۱,۰۰۳	۵۵,۶۰۰	۶۷,۰۰۰
۳	بودجه پژوهشی بانک‌ها	۵۷۰,۷۰۰	۶۱۰,۶۸۲	۲۴۱,۳۶۰	۳۷۹,۴۳۶	۱۵۳,۱۷۲
۴	بودجه پژوهشی مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت	۱۵۷,۰۳۰	۳,۴۸۹,۵۱۰	۰	۱,۷۳۵,۶۰۷	۲,۱۲۲,۰۰۰
	مجموع اعتبارات پژوهشی	۲۸,۳۵۳,۹۳۷	۱۱,۳۷۷,۶۳۱	۴,۸۲۶,۶۹۵	۶,۲۵۸,۸۳۵	۷,۶۲۱,۹۴۶
	بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت	۲,۰۳۲,۰۲۵,۳۶۱	۱,۹۸۸,۷۴۷,۹۷۷	۲,۵۲۵,۲۸۳,۵۰۴	۳,۵۵۰,۶۵۶,۳۶۵	۳,۶۵۰,۹۶۱,۵۹۱
	نسبت اعتبارات پژوهشی به بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی (درصد)	۱/۴۰	۰/۵۷	۰/۱۹	۰/۱۸	۰/۲۱

نمودار ۴. نسبت اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها

و مؤسسات انتفاعی به بودجه آنها (درصد)

جدول ۴. سرجمع کل اعتبارات پژوهشی و بودجه دولت و شرکت‌های دولتی از قانون سال

(میلیون ریال)

۱۳۸۷ تا لایحه سال ۱۳۹۱

عنوان	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱ (لایحه)
کل اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه	۱۴,۲۸۴,۰۶۸	۱۹,۷۸۴,۷۷۷	۱۸,۸۳۳,۴۳۵	۲۳,۸۱۴,۱۰۲	۳۰,۴۹۲,۱۷۷
اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی	۲۸,۳۵۳,۹۳۷	۱۱,۳۷۷,۶۳۱	۴,۸۲۶,۶۹۵	۶,۲۵۸,۸۳۵	۷,۶۲۱,۹۴۶
جمع اعتبارات پژوهشی	۴۲,۶۳۸,۰۰۵	۳۱,۱۶۲,۴۰۸	۲۳,۶۶۰,۱۳۰	۳۰,۰۷۲,۹۳۷	۳۸,۱۱۴,۱۲۳
جمع بودجه (بودجه عمومی دولت + بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت)	۲,۹۰۲,۱۰۴,۵۸۲	۲,۷۹۱,۸۲۸,۸۳۳	۳,۶۸۴,۷۰۳,۴۹۱	۵,۰۸۳,۹۳۸,۷۲۹	۵,۱۰۲,۵۸۷,۲۱۰

(میلیون ریال)

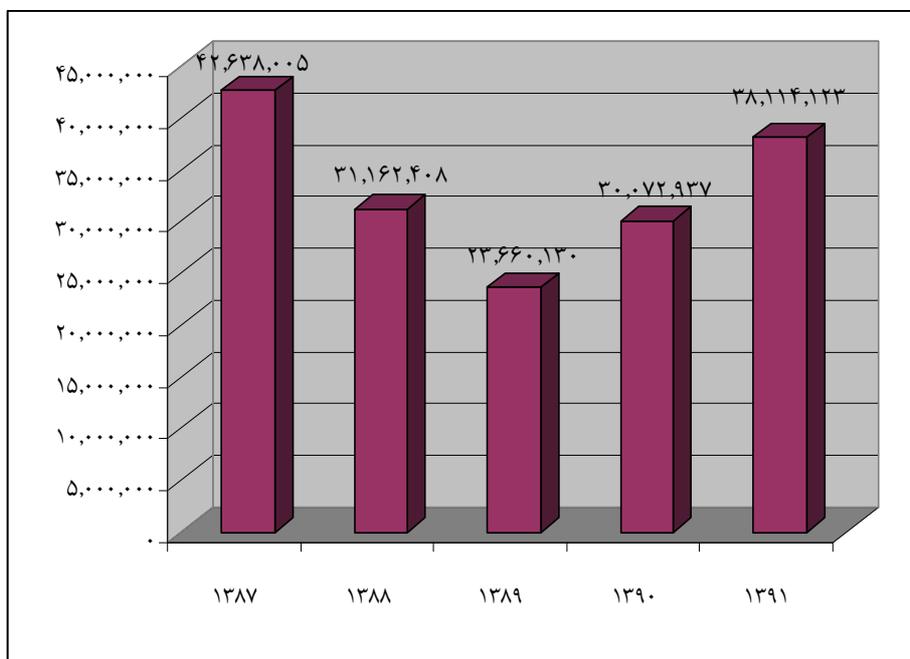
جدول ۵. سهم اعتبارات پژوهشی دولت و شرکت‌ها از بودجه دولت و شرکت‌ها و GDP

سال	بودجه عمومی دولت	اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه دولت (۱)	اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی (۲)	جمع اعتبارات پژوهشی دولت و شرکت‌ها (۱)+(۲)	جمع بودجه دولت و شرکت‌ها	نسبت اعتبارات پژوهشی به بودجه عمومی دولت و شرکت‌ها (درصد)	GDP به قیمت جاری (براساس برآورد IMF)	نسبت اعتبارات پژوهشی به GDP (درصد)
۱۳۸۷	۹۳۹,۱۲۲,۰۰۰	۱۴,۲۸۴,۰۶۸	۲۸,۳۵۳,۹۳۷	۴۲,۶۳۸,۰۰۵	۲,۹۰۲,۱۰۴,۵۸۲	۱/۴۷	۳,۳۸۷,۵۹۳,۰۲۰	۱/۲۵
۱۳۸۸	۹۶۷,۹۰۱,۰۰۰	۱۹,۸۷۴,۷۷۷	۱۱,۳۷۷,۶۳۱	۳۱,۱۶۲,۴۰۸	۲,۷۹۱,۸۲۸,۸۳۳	۱/۱۱	۳,۵۹۶,۷۳۱,۹۶۰	۰/۸۷
۱۳۸۹	۱,۲۸۹,۸۰۳,۰۰۰	۱۸,۸۳۳,۴۳۵	۴,۸۲۶,۶۹۵	۲۳,۶۶۰,۱۳۰	۳,۶۸۴,۷۰۳,۴۹۱	۰/۶۴	۴,۲۱۱,۷۴۷,۶۵۰	۰/۵۶
۱۳۹۰	۱,۶۹۷,۲۲۵,۱۱۱	۲۳,۸۱۴,۱۰۲	۶,۲۵۸,۸۳۵	۳۰,۰۷۲,۹۳۷	۵,۰۸۳,۹۳۸,۷۲۹	۰/۵۹	۵,۳۱۳,۵۷۴,۴۷۰	۰/۵۷
۱۳۹۱	۱,۶۴۱,۱۴۶,۲۳۶	۳۰,۴۹۲,۱۷۷	۷,۶۲۱,۹۴۶	۳۸,۱۱۴,۱۲۳	۵,۱۰۲,۵۸۷,۲۱۰	۰/۷۵	۶,۱۱۴,۱۹۳,۱۱۰	۰/۶۲

نمودار ۵. کل اعتبارات پژوهشی (دولت + شرکت‌های دولتی) در فاصله زمانی

(میلیون ریال)

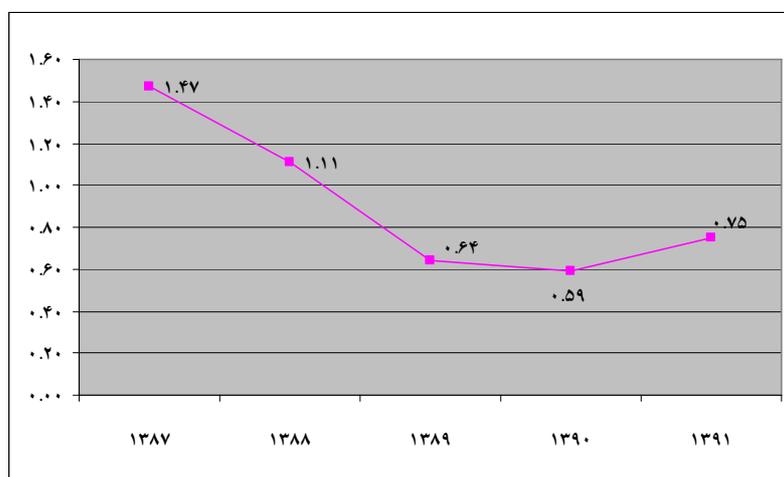
سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱

مشکل اساسی این است که چنانچه قبلاً هم اشاره شد، متأسفانه به دلیل عدم وجود داده‌های بخش غیردولتی قادر به محاسبه مقدار واقعی نسبت هزینه‌های تحقیق و توسعه به GDP نیستیم و مقدار فوق فقط اعتبارات بخش دولتی را نشان می‌دهد. این درحالی است که با خصوصی شدن شرکت‌های بزرگ دولتی هزینه‌های پژوهش آنها، در محاسبات شرکت داده نمی‌شود.

نمودار ۶. نسبت اعتبارات پژوهشی دولت و شرکت‌های دولتی به

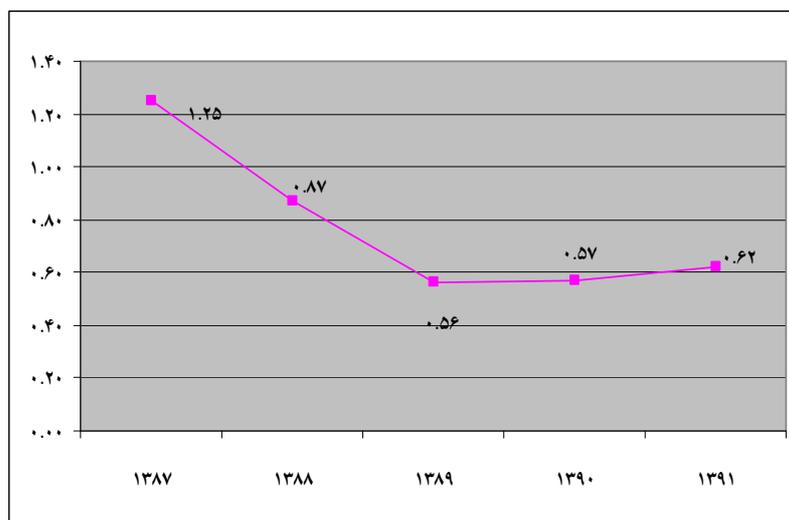
بودجه عمومی دولت و شرکت‌های دولتی (درصد)

نمودار ۷. نسبت اعتبارات پژوهشی دولت و شرکت‌های دولتی به GDP

(درصد)

همچنین باید توجه داشت که به غیر از ارقامی که به‌عنوان بودجه پژوهشی شرکت‌ها منظور می‌شود، در قوانین بودجه سال‌های اخیر تکالیفی مبنی بر هزینه‌کرد درصدی از درآمد یا بودجه شرکت‌ها وجود داشته است:

- در بند «۲۰» ماده واحده قانون بودجه ۱۳۸۸، کلیه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، مکلف شدند حداقل یک درصد از درآمد عملیاتی خود را به‌منظور انجام امور پژوهشی هزینه نمایند.

- در قانون بودجه سال ۱۳۸۹، مشابه این موضوع به شکل دیگری مطرح شده است. در جزء «ط» از بند «۲» ماده واحده این قانون، به کلیه دستگاه‌های اجرایی اجازه داده شده است که تا ۲ درصد از اعتبارات هزینه‌ای و با تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را جهت انجام امور پژوهشی و توسعه علمی و فناوری هزینه کنند.

- بند «۱۰۸» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۰ نیز کلیه دستگاه‌های اجرایی را مکلف نموده است که حداقل ۰/۵ درصد تا ۳ درصد از اعتبارات خود را به استثنای «اعتبارات فصول (۱) و (۶) و سرانه دانش‌آموزی وزارت آموزش و پرورش، بودجه هزینه‌ای و هزینه‌های مستقیم تولید شرکت‌های دولتی» را برای انجام امور پژوهشی و توسعه علمی و دانش فناوری هزینه نمایند.

اما آنچه عملاً در سال‌های گذشته از این موارد حاصل شده است بدین کیفیت نبوده است. به‌عنوان مثال در مورد بودجه سال ۱۳۸۸ که گزارش عملکرد ماده مذکور توسط معاونت علم و فناوری رئیس‌جمهور به مجلس تقدیم شده است، کل مبلغ اختصاص‌یافته از ۱,۹۳۱ میلیارد ریال تجاوز نکرده است. در صورتی‌که محاسبه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی مبنی بر اینکه

اعتبار کل این بند از قانون در سال مذکور ۵,۷۶۰ میلیارد ریال بوده است را ملاک بگیریم در خوش‌بینانه‌ترین حالت یکسوم مبلغ مورد نظر قانون محقق شده است.^۱

میزان تحقق این قانون در سال‌های بعد روشن نیست و معلوم نیست در واقع چه مقدار از این ارقام محقق شده است. در لایحه بودجه ۱۳۹۱ نیز بند مشابهی با موارد بالا گنجانده شده است. بند «۱-۱۶» ماده واحده مقرر می‌دارد:

کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور بر اعتبارات پژوهشی که ذیل هر دستگاه در پیوست‌های شماره (۳) و (۴) منظور شده است، مجازند حداقل نیم درصد (۰/۵ درصد) و حداکثر سه درصد (۰/۳ درصد) از اعتبارات خود به استثنای «اعتبارات فصول (۱) و (۶) و سرانه دانش‌آموزی وزارت آموزش و پرورش، بودجه هزینه‌ای و هزینه‌های مستقیم تولید شرکت‌های دولتی» را برای انجام امور پژوهشی و آموزشی و فرهنگی و توسعه علمی و دانش فناوری هزینه نمایند.

همان‌طور که دیده می‌شود، اولاً تکلیف قانونی این بند چندان واضح نیست زیرا از اصطلاح «مجازند حداقل نیم درصد» استفاده شده که معنادار به نظر نمی‌رسد، ثانیاً این رقم شامل بسیاری از اعتبارات نظیر حقوق و دستمزد یا هزینه‌های مستقیم تولید شرکت‌ها نمی‌شود، ثالثاً امسال مصارف آموزشی و فرهنگی نیز به مصارف مورد نظر این بند اضافه شده است.

در کل به نظر نمی‌رسد با این وضع، رقم قابل توجهی مازاد بر بودجه پژوهشی پیش‌بینی شده در پیوست ۳، از محل این بند، صرف پژوهش گردد.

ب) ردیف‌های متفرقه

علاوه بر اعتبارات تحقیق و توسعه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی که در قسمت قبل به اعتبارات برنامه‌ای دولت اضافه شد، در ردیف‌های متفرقه نیز اعتبارات پژوهشی وجود دارند که شرح آنها در جدول ۶ نشان داده شده است و باید به اعتبارات پژوهشی کشور اضافه شوند.

۱. با محاسبه دیگر این رقم نزدیک به ۰/۱۵ درصد درآمد عملیاتی دستگاه‌های مورد نظر است و با رقم ۱ درصد فاصله بسیار زیادی دارد.

جدول ۶. اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تحقیق و توسعه در ردیف‌های متفرقه و

اعتبارات نهادهای خاص از سال ۱۳۸۷ تا سال ۱۳۹۱ (میلیون ریال)

کد	عنوان	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱ (لایحه)
۵۳۰۰۰۰	اعتبارات متمرکز درآمد هزینه				
	سازمان فضایی ایران، هزینه فعالیت‌های فضایی	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰
	مرکز تحقیقات مخابرات ایران، فعالیت‌های تحقیقاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات	۷۷۰,۰۰۰	۵۰۳,۱۷۲	۴۲۲,۴۶۴	۳۰۰,۰۰۰
	سازمان فضایی ایران، توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۴۹۵,۰۰۰	۸۳۹,۱۴۸	۶۹۳,۲۱۰	۷۳۰,۰۰۰
	وزارت جهاد کشاورزی - تحقیقات کاربردی علوم دامی کشور				۱۰,۰۰۰
۵۴۰۰۰۰	اعتبارات نهادهای خاص				
	مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت				۱۰۰,۰۰۰
۵۵۰۰۰۰	اعتبارات ردیف‌های موردی (موقت)				
	وزارت جهاد کشاورزی - سیاستگذاری، تحقیق، پژوهش و فعالیت‌های اصلاح نژادی مرغ لاین	.	.	۴۰۰۰۰	-
	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - حمایت از ده دانشگاه برتر - موضوع جزء «۳» بند «الف» ماده (۲۰) قانون برنامه پنجم	.	.	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
	تقویت، ارتقای کیفیت امور آموزشی، علمی و پژوهشی فناوری (مشمول فصل توسعه علوم و فناوری)	.	.	۸۲۴,۱۰۵	
	مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی - تدوین الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت	.	.	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
	مرکز تحقیقات سرطان	.	.	.	۲۰,۰۰۰
	جمع کل	۱,۲۸۵,۰۰۰	۱,۳۶۲,۳۲۰	۲,۳۹۹,۷۷۹	۱,۵۸۰,۰۰۰

با اضافه کردن مجموع اعتبارات ردیف‌های متفرقه در سال ۱۳۹۱ (۱,۵۸۰,۰۰۰ میلیون ریال) به مجموع اعتبارات پژوهشی دولت و شرکت‌ها (۳۸,۱۱۴,۱۲۳ میلیون ریال)، رقم کل اعتبارات پژوهشی در لایحه بودجه ۱۳۹۱ به ۳۹,۶۹۴,۱۲۳ میلیون ریال می‌رسد. بدین ترتیب نسبت اعتبارات پژوهشی به کل بودجه افزایش یافته و به رقم ۰/۷۸ درصد می‌رسد.

به همین ترتیب با در نظر گرفتن ردیف‌های متفرقه، در سال ۱۳۹۱ نسبت اعتبارات تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی به ۰/۶۵ درصد می‌رسد. در جدول ۷ خلاصه نتایج نشان داده شده است.

جدول ۷. خلاصه نتایج نسبت اعتبارات پژوهشی به بودجه و GDP برای سال ۱۳۹۱

نسبت اعتبارات پژوهشی به تولید ناخالص داخلی (GDP)	نسبت اعتبارات پژوهشی به کل بودجه	شرح
۰/۵	۱/۸۶	دولت
۰/۶۲	۰/۷۵	دولت+ شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی
۰/۶۵	۰/۷۸	دولت+ شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی + ردیف‌های متفرقه

۲-۱. اعتبارات دستگاهی

ردیف‌های اعتباری تحقیق و پژوهش به تفکیک دستگاه‌های مختلف در جدول پیوست ارائه شده است، اما در جدول ۸ جمع سهم بخش‌های اصلی از اعتبارات تحقیق و پژوهش کشور نشان داده شده است. لازم به یادآوری است که بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها در سهم وزارت علوم و وزارت بهداشت محاسبه شده است.

جدول ۸. مقایسه حجم اعتبارات تحقیق و توسعه در بخش‌های اصلی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱

(میلیون ریال)

سهم از کل اعتبارات پژوهشی لایحه ۱۳۹۱ (درصد)	جمع اعتبارات پژوهشی در لایحه بودجه ۱۳۹۱	دستگاه اجرایی
۱۳	۳,۸۱۹,۲۳۱	ریاست‌جمهوری و معاونت‌ها
۳۷	۱۰,۳۴۲,۵۶۲	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه‌های مربوطه
۱۴	۴,۲۵۱,۲۰۱	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های مربوطه
۱۰	۲,۹۴۳,۲۳۴	وزارت کشاورزی و نهادهای مربوطه
۳	۱,۰۲۵,۹۸۷	وزارت دفاع و نهادهای مربوطه
۲۳	۶,۷۷۶,۴۰۰	سایر دستگاه‌ها
۱۰۰	*۲۹,۲۸۲,۷۶۶	جمع کل

* در مورد برخی از برنامه‌ها، جمع اعتبارات دستگاه‌های متولی برنامه با جمع کل اعتبار آن برنامه اختلاف دارد. این موضوع سبب شده است جمع دستگاهی (جدول ۸) با جمع برنامه‌ای (جدول ۱) اندکی اختلاف داشته باشد.

نمودار ۸. سهم درصدی اعتبارات دستگاه‌ها از کل اعتبارات مرتبط با تحقیق و توسعه

با توجه به جدول ۸ و نمودار ۸ مشاهده می‌شود که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه‌های مربوطه با ۳۷ درصد، بیشترین حجم بودجه تحقیق و توسعه کشور را به خود اختصاص داده است.

۲. سایر اعتبارات علم و فناوری

لازم به یادآوری است که در این گزارش، اعتبارات حوزه علم و فناوری به‌طور کلی به دو بخش اعتبارات تحقیق و توسعه و اعتبارات برنامه‌های توسعه علم، فناوری و نوآوری (غیر R&D) تقسیم شده است. اعتبارات برنامه‌های توسعه علم، فناوری و نوآوری که اساساً به توسعه علم و تجاری‌سازی فناوری و نوآوری مربوط هستند، اما مستقیماً صرف پژوهش نمی‌شوند برای سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱ در جدول ۹ ارائه شده است. این اعتبارات در بودجه تحقیق و توسعه محاسبه نشده است.

جدول ۹. اعتبارات برنامه‌ای توسعه علم، فناوری و نوآوری (که در بودجه تحقیق و توسعه محاسبه نشده است) از قانون بودجه سال ۱۳۸۸ تا لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ به تفکیک برنامه‌ها

(میلیون ریال)

کد	برنامه	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱ (لایحه)
فصل علم و فناوری					
۱۰۵۰۸	برنامه تدوین و ارتقای استاندارد، ضوابط و مقررات	۲۰,۹۴۰	۲۷,۰۱۳	۳۷,۳۳۸	۱۰۳,۳۲۷
۱۰۵۱۱	برنامه پشتیبانی علمی و پژوهشی از مجلس	۴۴,۰۶۵	۴۵,۳۰۰	۶۰,۹۵۹	۶۵,۷۸۷
۱۰۵۱۵	برنامه توسعه فن‌آفرینی	۲۷۲,۰۵۲	۴۱۰,۸۰۴	۵۵۶,۷۲۳	۶۱۳,۳۲۶
۱۰۵۱۸	برنامه مدیریت و راهبری علم و فناوری	۴۷۰,۹۰۴	۶۷۱,۰۳۹	۸۶۱,۱۱۶	۱,۱۴۶,۷۷۷
۱۰۵۱۹	برنامه‌ریزی بازاریابی فناوری	.	.	.	۲۰,۰۰۰
۱۰۵۳۰	معرفی و ارائه موجودی علمی و فناوری	۴۹,۵۹۰	۷۱,۰۳۴	۸۳,۴۰۰	۱۵۴,۶۰۷
۱۰۵۳۱	حفظ و گسترش موجودی علمی و فناوری	۶,۰۰۹	۳۶,۳۷۶	۴۲,۰۰۰	۷۱,۳۷۴
۱۰۵۳۲	گردآوری و تدوین موجودی دانش	۵۰,۳۰۴	۵۸,۸۷۰	۶۶,۶۰۹	۸۵,۷۶۸
۱۰۵۳۳	تعامل و انتشار علم و فناوری	۲۰۳,۳۹۷	۳۱۴,۲۷۷	۳۹۸,۷۸۰	۵۰۶,۵۶۲
۱۰۵۳۶	حمایت از بسترسازی و شبکه‌سازی علم و فناوری	۳۷,۸۸۷	۴۵,۲۱۳	۵۷,۶۸۸	۶۲,۵۳۰
۱۰۵۳۷	برنامه حمایت از کارآفرینی
۱۰۵۴۷	برنامه حمایت از همکاری‌های دانشگاه و صنعت	۲۵۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰
۱۰۵۵۳	برنامه ساماندهی نظام نوآوری ملی و پشتیبانی از مراکز علمی و فناوری	۴۵۰,۰۰۰	۱۰۳,۸۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰
۱۰۵۵۴	برنامه کمک به فن‌آفرینی و شرکت‌های دانش‌بنیان	۳۱۰,۰۰۰	۲۱۹,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰
۱۰۵۵۵	برنامه حمایت از فناوری‌های نرم و هویت‌ساز	.	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
۱۰۵۵۷	برنامه حمایت از مالکیت فکری و تجاری‌سازی علم و فناوری	.	.	۱۲۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰
ردیف‌های متفرقه					
اعتبارات ردیف‌های موردی موقت					۵۵۰,۰۰۰
	کمک‌های فنی و اعتباری و حمایت‌های مالی از پروژه‌های فناوری نوین	.	۸۰,۰۰۰	۱۳۰,۸۰۰	۱۳۰,۸۰۰
	حمایت مالی از مخترعان و نوآوران	.	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
جمع کل					۳,۶۶۰,۸۵۸

۳. سرجمع اعتبارات حوزه پژوهش و فناوری

کل اعتبارات پژوهش و فناوری را می‌توان از جمع رقم کل اعتبارات پژوهشی در لایحه بودجه ۱۳۹۱ (۳۹,۶۹۴,۱۲۳ میلیون ریال) با اعتبارات برنامه‌ای توسعه علم، فناوری و نوآوری (غیر R&D) که در جدول ۱۰ ارائه شده است (۳,۶۶۰,۸۵۸ میلیون ریال) به‌دست آورد. بنابراین سرجمع اعتبارات پژوهش و فناوری در لایحه بودجه ۱۳۹۱ برابر خواهد بود با ۴۳,۳۵۴,۹۸۱ میلیون ریال.

جمع‌بندی و پیشنهادات

۱. حجم اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه نسبت به سال ۱۳۹۰ با ۲۸ درصد افزایش همراه بوده است. میانگین رشد سالیانه اعتبارات این برنامه‌ها در پنج سال اخیر ۲۵/۷ درصد بوده است که نشان می‌دهد نرخ رشد این اعتبارات در لایحه بودجه ۱۳۹۱ اندکی بیشتر از میانگین رشد در سال‌های اخیر است.

۲. حجم کل اعتبارات تحقیق و توسعه (اعتبارات برنامه‌ای+ اعتبارات شرکت‌ها+ ردیف‌های متفرقه) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، نسبت به بودجه سال ۱۳۹۰ به ۰/۷۸ رسیده است.

۳. نسبت اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی رشد بسیار کمی داشته و در سال ۱۳۹۱ به ۰/۵ درصد رسیده است. نسبت کل اعتبارات تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی در لایحه بودجه ۱۳۹۱ به ۰/۶۵ درصد می‌رسد.

۴. در برنامه پنجم توسعه دولت موظف شده است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که مقدار کل نسبت R&D به GDP سالیانه به میزان ۰/۵ درصد افزایش یافته (مجموعاً در بخش دولتی و غیردولتی) و تا پایان برنامه به ۳ درصد برسد. همچنین در این راستا باید منابع پژوهشی در قالب برنامه‌های خاص مشخص باشند. برای رسیدن به این اهداف دولت باید علاوه بر افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خود در پژوهش، بخش خصوصی را نیز به افزایش تحقیق و توسعه ترغیب نماید. با توجه به در دسترس نبودن آمار تحقیق و توسعه در بخش خصوصی، ارائه تصویر کاملی از هزینه‌های تحقیق و توسعه در کشور امکانپذیر نیست، اما همان‌طور که نشان دادیم، سرمایه‌گذاری دولت در این حوزه از افزایش لازم برخوردار نبوده و روند لازم برای دستیابی به این اهداف برنامه به هیچ شکل نگرفته است. همچنین تکلیف برنامه مبنی بر تمایز برنامه‌های خاص پژوهش از سایر برنامه‌های حوزه علم و فناوری در قانون بودجه امسال به‌طور دقیق رعایت نشده است و تفکیک میان ماهیت برنامه‌های مختلف آسان نیست.

۵. با توجه به تأخیرهای مداوم در اجرایی نمودن قانون «حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات» این قانون در سال ۱۳۹۰ اجرایی نشده است. از طرف دیگر، منابع لازم برای اجرایی نمودن این قانون در سال ۱۳۹۱ نیز در لایحه بودجه این سال در نظر گرفته نشده و تنها به‌صورت کلی به موضوع شرکت‌های دانش‌بنیان اشاره شده است و تأمین مالی صندوق نوآوری و شکوفایی نیز در بند «۱-۲» ماده واحده منوط به تحقق مازاد درآمد دولت شده است. لذا پیشنهاد می‌شود جهت اجرایی نمودن قانون مزبور با کسر از محل برنامه‌های پراکنده در فصل علم و فناوری منابع مشخصی بدین منظور در نظر گرفته شود.

پیوست

جدول مصارف دستگاه‌های اجرایی در حوزه پژوهش بر حسب برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
نهاد ریاست جمهوری					۱۰۱۰۰۰
۱۰۱۰۳	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۸,۸۵۳	۰	۱۰,۰۰۰	۵۸,۸۵۳
۱۰۲۱۵	برنامه تحقیقات راهبردی	۳۸,۸۵۳	۰	۰	۳۸,۸۵۳
۱۰۲۲۹	برنامه راهبری و حمایت از انتقال و توسعه فناوری‌های خاص	۲۴۰,۰۰۰	۰	۰	۲۴۰,۰۰۰
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۰	۶,۴۶۷	۰	۶,۴۶۷
۱۰۵۰۳	برنامه حمایت از پژوهش‌های غیرتجاری	۲۰,۱۲۱	۰	۱,۰۰۰	۲۱,۱۲۱
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۰	۱,۵۵۸	۰	۱,۵۵۸
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۱,۰۷۹	۰	۱,۰۷۹
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۲,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰	۶,۰۰۰
۱۰۵۲۹	توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۴۵,۱۰۶	۰	۴,۰۰۰	۴۹,۱۰۶
۱۰۵۴۴	برنامه حمایت از توسعه فناوری‌های بین‌رشته‌ای و نوین	۱۱۰,۰۰۰	۰	۰	۱۱۰,۰۰۰
۱۰۵۴۶	برنامه حمایت از توسعه فناوری هوا - فضا	۹,۵۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	۱۹,۵۰۰
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۶۴,۷۲۱	۰	۸۸۰,۰۰۰	۹۴۴,۷۲۱
۴۰۵۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵,۰۰۰	۰	۰	۵,۰۰۰
۴۰۸۲۱	برنامه توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۲۴,۲۸۵	۳۰,۰۹۹	۲۰۰,۰۰۰	۲۵۴,۳۸۴
معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور					۱۰۱۰۵۲
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵۰,۰۰۰	۰	۰	۵۰,۰۰۰
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۱۳۰,۴۳۴	۰	۱۳۰,۴۳۴
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۵۹,۰۲۰	۰	۳۲,۳۵۱	۹۱,۳۷۱
۱۰۵۳۸	برنامه حمایت از توسعه زیست‌فناوری	۷۲,۴۸۷	۰	۷,۲۰۰	۷۹,۶۸۷
۱۰۵۳۹	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو	۴۶۰,۳۷۵	۰	۰	۴۶۰,۳۷۵
۱۰۵۴۰	برنامه حمایت از توسعه میکروالکترونیک	۵۷,۰۰۰	۰	۰	۵۷,۰۰۰
۱۰۵۴۱	برنامه حمایت از توسعه پژوهش و کاربرد انرژی‌های نو	۵۷,۰۰۰	۰	۰	۵۷,۰۰۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۴۲	برنامه حمایت از توسعه پژوهش و کاربرد سلول‌های بنیادی	۴۹,۹۶۹	.	.	۴۹,۹۶۹
۱۰۵۴۳	برنامه حمایت از توسعه پژوهش و تولید گیاهان دارویی و تدوین طب ایرانی	۵۰,۰۰۰	.	.	۵۰,۰۰۰
۱۰۵۴۴	برنامه حمایت از توسعه فناوری‌های بین‌رشته‌ای و نوین	۲۰,۰۰۰	.	.	۲۰,۰۰۰
۱۰۵۴۵	برنامه حمایت از فناوری اطلاعات و ارتباطات	۴۰,۰۰۰	.	.	۴۰,۰۰۰
۱۰۵۴۶	برنامه حمایت از توسعه فناوری هوا - فضا	۶۰,۰۰۰	.	.	۶۰,۰۰۰
۱۰۵۴۸	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم کاربردی	۶۰,۰۰۰	.	.	۶۰,۰۰۰
۱۰۵۴۹	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	۶۰,۰۰۰	.	.	۶۰,۰۰۰
۱۰۵۵۰	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم پایه	۴۰,۰۰۰	.	.	۴۰,۰۰۰
۱۰۵۵۱	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم بین‌رشته‌ای و نوظهور	۳۰,۰۰۰	.	.	۳۰,۰۰۰
۱۰۵۵۲	برنامه راهبردی و حمایت از پروژه‌های کلان فناوری ملی	۱۸۰,۰۰۰	.	.	۱۸۰,۰۰۰
۱۰۵۵۵	برنامه حمایت از فناوری‌های نرم و هویت‌ساز	۳۰,۰۰۰	.	.	۳۰,۰۰۰
۱۰۵۵۶	برنامه حمایت از توسعه فناوری‌های حوزه آب، خشکسالی، فرمایش و محیط زیست	۶۰,۰۰۰	.	.	۶۰,۰۰۰
۱۰۱۰۵۷	معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور				
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۳,۴۹۸	.	.	۳,۴۹۸
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۱,۴۶۲	.	۱,۴۶۲
۱۰۵۲۸	توسعه علوم اجتماعی پایه و کاربردی	۲۷,۰۴۰	.	۶,۰۰۰	۳۳,۰۴۰
۱۰۲۵۰۰	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۵,۰۰۰	۱۰۶,۱۸۰	.	۱۲۱,۱۸۰
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۵۶,۸۰۱	۱۰,۰۶۰	۸,۵۵۰	۷۵,۴۱۱
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۸۰	.	۱۶۰	۳۴۰
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	.	۴۴۵	.	۴۴۵
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۱۵۳,۱۹۸	.	۱۵۳,۱۹۸

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۸,۳۷۹	۰	۳۰,۰۰۰	۳۸,۳۷۹
۱۰۵۲۸	توسعه علوم اجتماعی پایه و کاربردی	۲۰,۰۰۰	۰	۰	۲۰,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰
جمع نهاد ریاست جمهوری					
وزارت علوم تحقیقات و فناوری و دانشگاه‌ها و مؤسسات وابسته					
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۰	۱۳,۶۲۹	۰	۱۳,۶۲۹
۱۰۵۰۳	برنامه حمایت از پژوهش‌های غیرتجاری	۲۳,۵۵۰	۰	۰	۲۳,۵۵۰
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۸۸۵	۰	۲۷۰,۰۰۰	۲۷۰,۸۸۵
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۶۳۸,۳۰۰	۰	۰	۶۳۸,۳۰۰
۱۰۵۱۲	برنامه حمایت از مراکز علمی و فناوری	۲۸,۶۰۰	۰	۰	۲۸,۶۰۰
۱۰۵۱۳	برنامه حمایت از تحقیقات کاربردی علمی و فناوری تقاضامحور	۸۴,۵۰۰	۶,۶۲۸	۰	۹۱,۱۲۸
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۱۰,۳۰۰	۱۳,۶۴۲	۰	۲۳,۹۴۲
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۲۴,۹۰۴	۰	۲۴,۹۰۴
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۴۴۶,۹۲۵	۰	۴۴۶,۹۲۵
۱۰۵۲۲	برنامه حمایت از توسعه قطب‌های علمی	۴۳,۲۸۶	۰	۰	۴۳,۲۸۶
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۳۴۰,۵۷۲	۰	۱۴۵,۳۵۰	۴۸۵,۹۲۲
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۲۹۰,۷۱۲	۰	۶۴,۰۹۲	۳۵۴,۸۰۴
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۱۴,۵۶۰	۰	۳,۰۰۰	۱۷,۵۶۰
۱۰۵۲۸	توسعه علوم اجتماعی پایه و کاربردی	۶۰,۰۹۷	۰	۱۱,۶۸۴	۷۱,۷۸۱
۱۰۵۲۹	توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۲۰۵,۴۶۵	۰	۵۷,۶۰۰	۲۶۳,۰۶۵
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۱۸,۹۴۶	۰	۱,۴۲۲	۲۰,۳۶۸
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۴,۷۷۲	۰	۱۵۲,۴۶۰	۱۷۷,۲۳۲
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵,۰۰۰	۰	۰	۵,۰۰۰
۳۰۱۲۷	برنامه تحقیقات کاربردی آموزش عالی	۳۸,۱۸۶	۰	۰	۳۸,۱۸۶
دانشگاه قم					
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۹,۱۹۵	۰	۳,۸۱۰	۱۳,۰۰۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹,۸۰۰	۰	۰	۹,۸۰۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۱۳۵۷۴	مرکز بین‌المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی				
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۱۶,۹۳۰	۰	۱۶,۹۳۰
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۲۲,۰۸۲	۰	۱۱,۰۰۰	۳۳,۰۸۲
۱۱۳۶۲۰	جهاد دانشگاهی				
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۶۰,۰۰۰	۳۰,۶۹۳	۰	۹۰,۶۹۳
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۱۹,۰۸۳	۰	۰	۱۹,۰۸۳
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲۰۵,۱۳۰	۰	۲۰۵,۱۳۰
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۲۴۳,۲۸۶	۰	۰	۲۴۳,۲۸۶
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۲۰۴,۷۸۶	۰	۰	۲۰۴,۷۸۶
۱۰۵۲۷	توسعه علوم کشاورزی پایه و کاربردی	۱۹,۵۶۴	۰	۰	۱۹,۵۶۴
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۴۱,۲۹۵	۰	۰	۴۱,۲۹۵
۱۰۵۴۸	برنامه کمک به نهضت تولید علم توسعه و ارتقای علوم کاربردی	۱۹,۰۰۰	۰	۰	۱۹,۰۰۰
۱۱۳۶۳۰	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها				
۱۰۵۲۹	برنامه توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۴,۰۰۱	۰	۰	۴,۰۰۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹,۱۰۱	۰	۲,۰۰۰	۱۱,۱۰۱
۱۱۴۵۰۰	دانشگاه تهران				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۶۴,۱۶۱	۰	۲۴,۹۵۰	۱۸۹,۱۱۱
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۹۵,۷۵۵	۰	۹۵,۷۵۵
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۰	۰	۱۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۷۱,۹۵۶	۰	۱۷۰,۱۵۰	۵۴۲,۱۰۶
۱۱۴۶۰۰	دانشگاه شهید بهشتی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۹,۰۶۴	۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۸۹,۰۶۴
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲۱,۹۳۶	۰	۲۱,۹۳۶
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۶۸۶	۰	۰	۶۸۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹۳,۳۶۵	۰	۰	۹۳,۳۶۵

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
	دانشگاه الزهرا				
۱۱۴۷۰۰	دانشگاه الزهرا				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۷,۵۳۳	۰	۰	۳۷,۵۳۳
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۶,۶۷۹	۰	۰	۱۶,۶۷۹
	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)				
۱۱۴۸۰۰	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۸,۹۶۵	۰	۳,۰۰۰	۲۱,۹۶۵
۱۰۵۱۳	برنامه حمایت از تحقیقات کاربردی علمی و فناوری تقاضامحور	۰	۲۹,۶۸۲	۰	۲۹,۶۸۲
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۴,۶۲۲	۰	۰	۴,۶۲۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷,۵۰۰	۰	۰	۷,۵۰۰
	دانشگاه بوعلی سینا				
۱۱۵۰۰۰	دانشگاه بوعلی سینا				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۸,۳۰۹	۰	۰	۲۸,۳۰۹
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۰,۶۰۰	۰	۲۰,۰۰۰	۵۰,۶۰۰
	دانشگاه ملایر				
۱۱۵۰۰۱	دانشگاه ملایر				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۷۴۱	۰	۰	۱,۷۴۱
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۴,۹۴۷	۰	۴,۹۴۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۷۱۰	۰	۰	۱,۷۱۰
	دانشگاه شیراز				
۱۱۵۱۰۰	دانشگاه شیراز				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۱,۴۹۴	۰	۶۸,۳۷۰	۱۲۹,۸۶۴
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۱۲,۴۶۶	۰	۱۲,۴۶۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹۷,۵۵۱	۰	۰	۹۷,۵۵۱
	مرکز آموزش عالی کازرون				
۱۱۵۱۰۱	مرکز آموزش عالی کازرون				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۳۲۵	۰	۱۵۰	۱,۴۷۵
	دانشگاه صنعتی شیراز				
۱۱۵۱۰۲	دانشگاه صنعتی شیراز				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۷۹۳	۰	۱,۳۰۰	۵,۰۹۳
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹۸۵	۰	۰	۹۸۵
	دانشگاه فسا				
۱۱۵۱۰۸	دانشگاه فسا				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۷۷۰	۰	۰	۱,۷۷۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۱۵۴۰۰	دانشگاه صنعتی اصفهان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۵,۸۰۲	.	۹۳,۶۰۰	۱۵۹,۴۰۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷۲,۴۱۳	.	۱۵,۳۳۰	۸۷,۷۴۳
۱۱۵۴۵۰	دانشگاه شهرکرد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۴,۸۶۱	.	۳,۰۰۰	۱۷,۸۶۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۶۸۴	.	.	۸,۶۸۴
۱۱۵۵۰۰	دانشگاه فردوسی مشهد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷۳,۸۱۱	.	۱۵,۸۱۸	۸۹,۶۲۹
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۳,۰۰۰	.	۳,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۷۴,۷۴۳	.	۱۴,۷۹۲	۱۸۹,۵۳۵
۱۱۵۵۰۵	مجتمع آموزش عالی فنی و مهندسی قوچان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۹۰	.	.	۶۹۰
۱۱۵۵۰۶	دانشکده فنی و مهندسی تربت حیدریه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۰۰	.	۲۰۰	۸۰۰
۱۱۵۷۰۰	دانشگاه صنعتی شریف				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۹۱,۹۵۱	.	۱۹۰,۲۰۰	۲۸۲,۱۵۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۰۸,۶۲۶	.	.	۱۰۸,۶۲۶
۱۱۵۷۱۰	دانشکده فنی و مهندسی گلپایگان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵۱۷	.	۹۰۹	۱,۴۲۶
۱۱۶۰۰۰	دانشگاه تبریز				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵۱,۹۵۲	.	۱۶,۰۰۰	۶۷,۹۵۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹۳,۴۱۲	.	.	۹۳,۴۱۲
۱۱۶۰۰۱	دانشکده فنی و مهندسی بناب				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۲۷۷	.	.	۱,۲۷۷
۱۱۶۰۰۲	دانشگاه محقق اردبیلی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۰۵۵	.	۱,۶۰۰	۱۲,۶۵۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۸۷۶	.	.	۱,۸۷۶

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۱۶۰۰۴	دانشگاه مراغه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲,۹۳۸	۰	۱۰۰	۳,۰۳۸
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۷,۴۲۱	۰	۷,۴۲۱
۱۱۶۰۰۵	مرکز نجوم و اختر فیزیک مراغه				
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۳,۷۷۲	۰	۱۰۰	۳,۸۷۲
۱۱۶۵۰۰	دانشگاه اصفهان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۶,۳۹۹	۰	۲۴,۱۲۲	۷۰,۵۲۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸۹,۳۱۶	۰	۸,۳۷۸	۹۷,۶۹۴
۱۱۶۶۰۰	دانشگاه هنر اصفهان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۲۷۹	۰	۲,۱۴۴	۷,۴۲۳
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۶۷۰	۰	۰	۸,۶۷۰
۱۱۷۰۰۰	دانشگاه شهید چمران اهواز				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۳,۶۰۵	۰	۷,۹۸۰	۵۱,۵۸۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷۹,۲۱۷	۰	۰	۷۹,۲۱۷
۱۱۷۰۰۱	دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۲۶۴	۰	۵,۰۰۰	۶,۲۶۴
۱۱۷۰۰۴	دانشگاه صنعتی خاتم‌الانبیا بهبهان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲,۸۷۳	۰	۰	۲,۸۷۳
۱۱۷۰۵۰	دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲,۸۰۱	۰	۳,۵۳۰	۶,۳۳۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳,۹۶۳	۰	۰	۳,۹۶۳
۱۱۷۰۶۰	دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی ورامین				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۷۴۷	۰	۱,۰۰۰	۶,۷۴۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲,۵۱۸	۰	۰	۲,۵۱۸
۱۱۷۱۰۰	دانشگاه گیلان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۵,۸۶۱	۰	۳,۰۰۰	۳۸,۸۶۱
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۷,۴۲۰	۰	۷,۴۲۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۴,۶۵۳	.	.	۳۴,۶۵۳
۱۱۷۲۰۰	دانشگاه لرستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۹,۴۰۵	.	۳,۰۰۰	۱۲,۴۰۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷,۹۷۰	.	.	۷,۹۷۰
۱۱۷۲۰۲	پارک علم و فناوری استان لرستان				
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۵,۹۳۶	.	۵,۹۳۶
۱۱۷۵۰۰	دانشگاه شهید باهنر کرمان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۱,۳۲۰	.	۶,۰۰۰	۲۷,۳۲۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۱,۴۸۵	.	.	۲۱,۴۸۵
۱۱۷۵۰۵	دانشگاه صنعتی سیرجان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۰۳	.	.	۴۰۳
۱۱۷۵۱۰	دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی کرمان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۵۸۶	.	.	۵,۵۸۶
۱۱۸۰۰۰	دانشگاه رازی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۷,۶۴۶	.	۳,۵۰۰	۳۱,۱۴۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۶,۶۴۴	.	۱,۰۰۰	۱۷,۶۴۴
۱۱۸۱۰۰	دانشگاه کردستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۸۰۰	.	۲,۰۰۰	۱۳,۸۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۴,۹۹۴	.	.	۴,۹۹۴
۱۱۸۵۰۰	دانشگاه علامه طباطبایی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۴,۲۸۴	.	۶,۵۰۰	۵۰,۷۸۴
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷۴,۵۲۰	.	.	۷۴,۵۲۰
۱۱۹۰۰۰	دانشگاه سیستان و بلوچستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۲,۶۴۳	.	۸,۰۰۰	۳۰,۶۴۳
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۲,۲۹۳	.	۱۰,۰۰۰	۳۲,۲۹۳
۱۱۹۰۰۳	دانشگاه ولایت				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۶۰	.	.	۴۶۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
	دانشگاه زابل				
۱۱۹۱۰۰	دانشگاه زابل				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۶,۹۳۶	۷,۵۳۰	۶,۰۰۰	۵۰,۴۶۶
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۱۱,۹۳۵	۰	۲,۴۰۰	۱۴,۳۳۵
۱۰۵۲۷	توسعه علوم کشاورزی پایه و کاربردی	۱۱,۴۵۰	۰	۲,۶۵۰	۱۴,۱۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۱,۰۸۱	۰	۰	۲۱,۰۸۱
	دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار				
۱۱۹۲۰۰	دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۸۵۷	۰	۰	۱,۸۵۷
	دانشگاه مازندران				
۱۱۹۵۰۰	دانشگاه مازندران				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۵,۴۹۷	۰	۳,۰۰۰	۳۸,۴۹۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۴,۴۷۴	۰	۰	۲۴,۴۷۴
	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری				
۱۱۹۵۰۳	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۲۴۸	۰	۱,۵۰۰	۸,۷۴۸
۱۰۵۲۷	توسعه علوم کشاورزی پایه و کاربردی	۲۰,۶۵۱	۰	۳۰۰	۲۰,۹۵۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹,۸۳۸	۰	۰	۹,۸۳۸
	دانشگاه صنعتی بابل				
۱۱۹۵۱۰	دانشگاه صنعتی بابل				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۹,۵۸۱	۰	۴,۰۰۰	۲۳,۵۸۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۱,۳۷۶	۰	۳,۰۰۰	۱۴,۳۷۶
	دانشگاه یزد				
۱۱۹۶۰۰	دانشگاه یزد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۱,۳۸۶	۰	۱۴,۰۰۰	۳۵,۳۸۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۸,۲۹۸	۰	۰	۱۸,۲۹۸
	مجتمع آموزش عالی اردکان				
۱۱۹۶۰۶	مجتمع آموزش عالی اردکان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۴۳	۰	۰	۳۴۳
	دانشگاه هنر				
۱۱۹۷۰۰	دانشگاه هنر				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۰,۰۵۱	۰	۱,۳۴۴	۱۱,۳۹۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳,۰۶۷	۰	۰	۳,۰۶۷
	دانشگاه تربیت معلم				
۱۲۰۰۰۰	دانشگاه تربیت معلم				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۶,۵۰۲	۰	۶,۰۰۰	۵۲,۵۰۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۵,۳۳۰	۰	۰	۳۵,۳۳۰
۱۲۰۰۰۲	دانشگاه کاشان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۵۶۵	۰	۵,۰۰۰	۱۶,۵۶۵
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۳۰,۸۶۹	۰	۳۰,۸۶۹
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۸,۲۰۳	۰	۰	۱۸,۲۰۳
۱۲۰۰۰۴	دانشگاه اراک				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۲,۰۹۵	۰	۱,۰۰۰	۱۳,۰۹۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۰۶۳	۰	۰	۸,۰۶۳
۱۲۰۰۰۶	دانشگاه تربیت معلم سبزوار				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۵,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰	۱۶,۰۰۰
۱۲۰۰۰۷	دانشگاه تربیت معلم آذربایجان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۲,۵۰۰	۰	۰	۱۲,۵۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۵,۵۰۴	۰	۰	۱۵,۵۰۴
۱۲۰۱۰۰	دانشگاه شاهد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۳,۶۰۰	۹۰۸	۱۶,۰۰۰	۴۰,۵۰۸
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۹۰۰	۰	۲۰۰	۱,۱۰۰
۱۰۵۲۷	توسعه علوم کشاورزی پایه و کاربردی	۱,۵۳۱	۰	۲۰۰	۱,۷۳۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۱,۴۹۹	۰	۲,۴۷۷	۳۳,۹۷۶
۱۲۰۳۰۰	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۷,۹۶۹	۰	۳۰,۱۷۲	۷۸,۱۴۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۵۳,۳۶۵	۰	۱۰,۷۴۳	۶۴,۱۰۸
۱۲۰۴۰۰	دانشگاه دامغان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶,۳۲۲	۰	۰	۶,۳۲۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲,۴۸۴	۰	۰	۲,۴۸۴
۱۲۱۰۰۰	دانشگاه تربیت مدرس				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۱,۴۰۰	۰	۱۴۰,۰۰۰	۲۰۱,۴۰۰
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۳۹,۰۰۰	۰	۳۹,۰۰۰
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۱,۰۰۰	۰	۲,۰۰۰	۳,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۴۵,۸۰۴	۰	۴۱,۰۰۰	۳۸۶,۸۰۴
۱۲۲۰۰۰	دانشگاه صنعتی امیرکبیر				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۹,۳۲۲	۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۶۹,۳۲۲
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲۹,۳۰۹	۰	۲۹,۳۰۹
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۴,۸۸۶	۰	۴۰۰	۵,۲۸۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۱۶,۸۲۰	۰	۰	۱۱۶,۸۲۰
۱۲۲۰۰۱	دانشگاه تفرش				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۳۱۰	۰	۴,۰۵۰	۷,۳۶۰
۱۲۲۵۰۰	دانشگاه ارومیه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۸,۸۶۵	۳,۱۹۱	۲,۲۰۰	۴۴,۲۵۶
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲۲,۲۶۱	۰	۲۲,۲۶۱
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۲,۲۸۵	۰	۰	۲,۲۸۵
۱۰۵۲۷	توسعه علوم کشاورزی پایه و کاربردی	۸,۵۳۰	۰	۷۰۰	۹,۲۳۰
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۲,۱۶۸	۰	۰	۲,۱۶۸
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۶,۰۱۶	۰	۰	۲۶,۰۱۶
۱۲۲۶۰۰	دانشگاه ایلام				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۹۴۱	۰	۳,۵۰۰	۱۱,۴۴۱
۱۲۲۷۰۰	دانشگاه صنعتی سهند				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۰,۰۶۶	۰	۱۱,۵۴۰	۲۱,۶۰۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۳,۶۵۸	۰	۱,۷۰۰	۱۵,۳۵۸
۱۲۲۸۰۰	دانشگاه هرمزگان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۳,۰۰۰	۰	۰	۱۳,۰۰۰
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۷,۴۲۰	۰	۷,۴۲۰
۱۲۲۹۰۰	دانشگاه هنر اسلامی تبریز				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶,۳۲۲	۰	۱,۵۰۰	۷,۸۲۲

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۴۵۸	.	.	۱,۴۵۸
۱۲۳۰۰۰	دانشگاه علم و صنعت ایران				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵۶,۷۸۰	.	۱۳۰,۰۰۰	۱۸۶,۷۸۰
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۴,۶۰۹	.	۴,۰۰۰	۴۸,۶۰۹
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۵,۸۲۱	۲,۶۴۵	۱,۰۰۰	۹,۴۶۶
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۷,۱۲۴	.	۷,۱۲۴
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۰۲,۹۰۴	.	۱۶,۰۰۰	۱۱۸,۹۰۴
۱۲۳۰۰۶	دانشگاه صنعتی اراک				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۱۴۹	.	۲۵۰	۱,۳۹۹
۱۲۳۱۰۰	دانشگاه بیرجند				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۶,۹۰۵	.	۷۰۰	۱۷,۶۰۵
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۵,۹۳۶	.	۵,۹۳۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹,۴۷۳	.	.	۹,۴۷۳
۱۲۳۱۰۲	دانشگاه صنعتی بیرجند				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۲۶	.	۲۵۰	۵۷۶
۱۲۳۲۰۰	دانشگاه یاسوج				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۲۵۰	.	۳,۰۰۰	۱۴,۲۵۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳,۳۶۹	.	.	۳,۳۶۹
۱۲۳۳۰۰	دانشگاه بجنورد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۲۱۹	.	۱۷۵	۳,۳۹۴
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۳,۷۱۰	.	۳,۷۱۰
۱۲۶۰۰۰	دانشگاه پیام‌نور				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۹,۷۲۶	.	۶,۰۰۰	۲۵,۷۲۶
۱۲۶۲۰۰	دانشگاه صنعتی شاهرود				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۶,۳۰۴	.	۹,۰۰۰	۲۵,۳۰۴
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۳,۷۵۲	.	.	۱۳,۷۵۲
۱۲۶۳۰۰	دانشگاه زنجان				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷۵,۰۸۴	۰	۲,۰۲۸	۷۷,۱۱۲
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲,۷۹۰	۰	۲,۷۹۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۰,۱۹۵	۰	۰	۱۰,۱۹۵
۱۲۶۴۰۰	دانشگاه سمنان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۷۱۲	۰	۱۰,۰۰۰	۱۷,۷۱۲
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲۲,۰۰۰	۰	۲۲,۰۰۰
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۱,۲۵۷	۰	۴۵۰	۱,۷۰۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۶,۰۳۶	۰	۰	۲۶,۰۳۶
۱۲۶۵۰۰	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۸,۳۹۰	۰	۱,۲۰۰	۱۹,۵۹۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۴,۷۲۸	۰	۰	۱۴,۷۲۸
۱۲۶۵۰۱	مجمع آموزش عالی گنبد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶,۳۴۵	۰	۰	۶,۳۴۵
۱۲۶۷۰۰	دانشگاه خلیج فارس				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۸,۸۳۴	۰	۶,۰۰۰	۱۴,۸۳۴
۱۲۶۹۰۰	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۲,۶۸۱	۰	۱۲,۰۰۰	۲۴,۶۸۱
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۱,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰	۲,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۰۷۵	۰	۰	۸,۰۷۵
۱۲۷۰۰۰	مؤسسه کار و تأمین اجتماعی				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۷,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	۲۰,۰۰۰
۱۲۷۱۰۰	دانشگاه ولی عصر رفسنجان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۹۴۸	۰	۱,۲۵۰	۱۳,۱۹۸
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۶,۲۲۸	۰	۱,۰۰۰	۷,۲۲۸
۱۲۷۳۰۰	دانشگاه صنعتی کرمانشاه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۲۵۴	۰	۰	۱,۲۵۴
۱۲۷۴۰۰	دانشگاه صنعتی همدان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۴۰۰	۰	۵۹۰	۱,۹۹۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۲۷۴۵۰	دانشگاه صنعتی ارومیه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۸۴۰	۰	۵۰۰	۱,۳۴۰
۱۲۷۴۶۰	دانشگاه آیت‌الله العظمی بروجردی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷۵۹	۰	۰	۷۵۹
۱۲۷۴۷۰	مجتمع آموزش عالی جهرم				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۹۰	۰	۱,۳۰۰	۱,۹۹۰
۱۲۷۴۸۰	دانشگاه گلستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۷۴۷	۰	۵۰۰	۶,۲۴۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۳۹۵	۰	۰	۱,۳۹۵
۱۲۷۴۸۱	پارک علم و فناوری استان گلستان				
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۲,۵۲۷	۰	۰	۲,۵۲۷
۱۲۷۴۹۰	دانشگاه حضرت معصومه ۱				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۱۶۱	۰	۲۵۰	۳,۴۱۱
۱۱۳۵۴۰	شهرک علمی - تحقیقاتی اصفهان				
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۶۵,۵۹۶	۰	۶۵,۵۹۶
۱۰۵۳۴	حمایت از همکاری‌های علمی و فناوری	۲۱,۵۰۰	۰	۶,۰۰۰	۲۷,۵۰۰
۱۱۳۵۴۴	سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران				
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۳۹,۳۲۸	۰	۳۹,۳۲۸
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۱۱۱,۱۹۶	۰	۰	۱۱۱,۱۹۶
جمع وزارت علوم و دانشگاه‌ها و مؤسسات وابسته					
سایر دستگاه‌ها					
۱۰۱۰۲۰	هیئت عالی گزینش				
۱۰۲۰۶	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳,۵۰۰	۰	۰	۳,۵۰۰
۱۰۱۰۲۶	مجمع تشخیص مصلحت نظام				
۱۰۲۱۵	برنامه تحقیقات راهبردی	۱۵۰,۹۹۴	۰	۰	۱۵۰,۹۹۴
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۵,۰۰۰	۰	۰	۱۵,۰۰۰
۱۰۱۰۳۴	ستاد مبارزه با مواد مخدر				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۲,۲۲۶	۰	۲,۲۲۶
۱۰۱۱۰۰	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۷,۰۰۰	۰	۳۰۰	۲۷,۳۰۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۰۰۰	وزارت کشور				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۶۰۰,۰۰۰
۱۰۵۵۰۰	سازمان ثبت احوال کشور				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳,۵۰۰	۰	۰	۳,۵۰۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۱۸,۷۰۰	۰	۱۸,۷۰۰
۱۰۵۸۰۰	سازمان مدیریت بحران کشور				
۳۰۳۰۷	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳,۰۰۰	۰	۰	۳,۰۰۰
۱۰۵۶۰۰	سازمان امور شهرداری‌ها				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳۷,۰۰۰	۰	۰	۳۷,۰۰۰
۱۰۶۰۰۰	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۲۳,۹۷۹	۰	۲۳,۹۷۹
۱۰۶۰۰۹	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - دانشگاه علوم انتظامی				
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۳,۲۰۰	۰	۰	۳,۲۰۰
۱۰۷۰۰۰	وزارت امور خارجه				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۷,۴۰۰	۰	۷,۴۰۰
۱۰۸۰۰۶	دانشکده امور قضایی و خدمات اداری				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۰۰۰	۰	۲۰۰	۱,۲۰۰
۱۰۸۰۱۷	دادستانی ویژه روحانیت				
۱۰۳۰۶	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۱,۰۲۵	۰	۰	۱۱,۰۲۵
۱۰۸۱۰۰	دادگستری جمهوری اسلامی ایران				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۱۵۰,۰۰۰
۱۰۸۲۰۰	سازمان بازرسی کل کشور				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰
۱۰۸۴۰۰	سازمان پزشکی قانونی کشور				
۱۰۵۰۹	برنامه پژوهش	۷,۰۹۹	۰	۰	۷,۰۹۹
۱۰۸۵۰۰	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۴,۰۸۱	.	۴,۰۸۱
۱۱۰۰۰۰	وزارت امور اقتصاد و دارایی				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵,۰۰۰	.	۲۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۱۰,۰۰۰	.	۱۰,۰۰۰
۱۱۰۰۲۹	دانشکده علوم اقتصادی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۹۵۴	.	.	۱,۹۵۴
۱۱۰۱۰۰	سازمان امور مالیاتی کشور				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	.	۵۷۴,۰۰۰	.	۵۷۴,۰۰۰
۱۱۰۵۰۰	گمرک جمهوری اسلامی ایران				
۴۰۵۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲,۰۰۰	.	.	۲,۰۰۰
۱۱۲۶۰۰	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۱۶,۱۷۷	.	۱۶,۱۷۷
۱۱۳۰۰۰	سازمان هواشناسی کشور				
۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۳,۲۱۰	.	۲,۶۷۰	۲۵,۸۸۰
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	.	۶,۹۲۳	.	۶,۹۲۳
۱۰۵۲۴	توسعه علوم طبیعی محض و کاربردی	۱۱,۰۸۲	.	۲۲,۰۰۰	۳۳,۰۸۲
۱۱۳۵۴۸	سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی و اسلامی				
۱۰۵۱۳	برنامه حمایت از تحقیقات کاربردی علمی و فناوری تقاضامحور	.	۲,۰۴۸	.	۲,۰۴۸
۱۰۵۲۹	توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۴۶,۲۳۲	.	۴۳,۰۰۰	۸۹,۲۳۲
۱۱۳۶۰۰	شورای عالی انقلاب فرهنگی				
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۱۰۰,۰۰۰	.	.	۱۰۰,۰۰۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۴۲,۵۳۵	.	۴۲,۵۳۵
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۷۴۲	.	۷۴۲
۱۰۵۲۹	توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۱۵۰,۰۰۰	.	۱,۰۰۰	۱۵۱,۰۰۰
۱۱۳۷۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۱۴,۶۰۰	.	۳۰,۰۰۰	۱۴۴,۶۰۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۳۰۲۰۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰
۳۰۲۲۷	برنامه اکتشاف، باستان‌شناختی و تاریخی	۱۵,۵۷۰	۰	۱۰,۰۰۰	۲۵,۵۷۰
۱۱۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۸,۱۱۴	۰	۱,۰۰۰	۴۹,۱۱۴
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۱۶,۷۷۶	۰	۱۶,۷۷۶
۱۱۴۰۰۷	دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم				
۳۰۲۶۹	برنامه مطالعه و پژوهش‌های راهبردی فرهنگی - دینی	۱۱۷,۵۰۰	۰	۰	۱۱۷,۵۰۰
۱۱۴۰۲۸	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۰۰	۰	۰	۶۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۰۰۰	۰	۰	۱,۰۰۰
۱۱۴۰۳۰	مؤسسه نشر آثار حضرت امام				
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲,۷۹۵	۰	۷۵۰	۳,۵۴۵
۱۱۴۲۰۰	مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی ۱				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۳,۳۰۰	۰	۰	۱۳,۳۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۷۵۰	۰	۰	۸,۷۵۰
۱۱۴۳۰۰	سازمان تبلیغات اسلامی				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۹,۷۵۰	۰	۰	۲۹,۷۵۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۵۲,۶۸۴	۰	۵۲,۶۸۴
۳۰۲۶۹	برنامه مطالعه و پژوهش‌های راهبردی فرهنگی - دینی	۲۳,۴۰۰	۰	۰	۲۳,۴۰۰
۱۱۴۴۰۰	جامعه‌المصطفی العالمیه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵۷,۰۷۰	۰	۰	۵۷,۰۷۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸۳,۵۷۶	۰	۰	۸۳,۵۷۶
۳۰۲۵۱	برنامه حمایت از پژوهش‌های فرهنگی غیردولتی	۱۳,۸۲۵	۰	۰	۱۳,۸۲۵
۱۲۷۴۹۰	دانشگاه حضرت معصومه ۱				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۱۶۱	۰	۲۵۰	۳,۴۱۱
۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۷,۶۰۰	.	.	۱۷,۶۰۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۷۴,۴۵۷	.	۷۴,۴۵۷
۱۲۷۵۰۴	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی				
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۱۸,۲۲۴	.	۴۳,۹۰۰	۱۶۲,۱۲۴
۱۲۷۷۵۰	دانشگاه ویژه فرهنگیان				
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی
۱۲۷۸۰۰	سازمان آموزش و پرورش استثنایی				
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۶۰۰	.	.	۶۰۰
۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان				
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۱,۳۰۲	.	.	۴۱,۳۰۲
۱۲۹۵۰۰	سازمان انتقال خون				
۳۰۱۱۴	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	.	.	۱۰,۰۰۰
۳۰۳۰۷	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵,۲۵۱			۵,۲۵۱
۱۲۹۶۰۰	کمیته امداد امام خمینی - کمک				
۳۰۴۱۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵,۰۰۰	.	.	۵,۰۰۰
۱۳۰۵۰۰	انسستیتو پاستور ایران				
۱۰۵۲۰	برنامه تولید فرآورده‌های بیولوژیک	۲۳۲,۰۳۰	.	۱۵۰,۰۰۰	۳۸۲,۰۳۰
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۳۲,۲۶۰	.	۳۲,۲۶۰
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۸۹,۴۸۱	.	۱۵,۰۰۰	۱۰۴,۴۸۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۴,۰۰۵	.	.	۱۴,۰۰۵
۱۳۱۵۰۰	سازمان بهزیستی کشور				
۳۰۴۱۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۷,۰۰۰	.	.	۷,۰۰۰
۱۳۱۶۰۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۴,۲۰۰	.	۴,۲۰۰
۱۳۶۰۰۰	مؤسسه رازی				
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۸۱,۰۸۸	۱۵۲,۵۴۹	۳۶۰,۰۰۰	۶۹۳,۶۳۷
۱۴۳۱۰۰	دانشگاه صنعت نفت				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	.	.	۲۸,۸۰۰	۲۸,۸۰۰
۱۴۴۰۰۰	سازمان انرژی اتمی				
۴۰۶۱۳	برنامه پژوهش‌های کاربردی هسته‌ای	۱۳۷,۷۹۹	۱۰۲,۰۰۰	۷۵,۰۰۰	۳۱۴,۷۹۹

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۴۳۰۰۰	وزارت نفت				
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۰	۰	۴۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰
۱۴۳۵۰۰	وزارت نیرو				
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۹۹,۳۸۰	۴۱,۳۴۶	۲۴۹,۹۸۲	۳۹۰,۷۰۸
۴۰۲۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳,۵۲۸	۱۳۴,۷۰۸	۱,۰۰۰	۱۳۹,۲۳۶
۱۴۳۵۱۱	دانشگاه صنعت آب و برق				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۰۰۰	۰	۱۳,۰۰۰	۱۸,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱,۶۳۸	۰	۰	۱,۶۳۸
۱۴۶۰۰۰	سازمان ملی استاندارد				
۴۰۳۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۹۷,۵۶۲	۰	۶۹,۸۳۰	۱۶۷,۳۹۲
۱۴۶۵۰۰	سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور				
۴۰۳۰۳	برنامه زمین‌شناسی	۴۱,۵۷۹	۳۳۹,۷۰۴	۰	۳۸۱,۲۸۳
۴۰۳۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴,۳۲۶	۰	۱۴,۰۰۰	۱۸,۳۲۶
۱۴۷۰۰۲	مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی				
۱۰۵۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۷۸,۶۶۹	۰	۰	۷۸,۶۶۹
۱۴۸۵۰۰	سازمان هواپیمایی کشوری				
۴۰۷۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳,۰۰۰	۰	۰	۳,۰۰۰
۱۴۹۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات				
۴۰۸۲۱	برنامه توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۰	۰	۰	۰
۱۴۹۰۰۱	مرکز تحقیقات مخابرات ایران				
۱۰۵۰۲	برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها	۰	۰	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰
۱۴۹۱۰۰	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی				
۴۰۸۰۷	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۱۶۳,۲۴۴	۰	۱۶۳,۲۴۴
۱۵۱۲۰۰	سازمان شیلات				
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۵۰	۰	۰	۴۵۰
۱۵۳۰۰۰	وزارت راه و شهرسازی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۰۰	۰	۰	۳۰۰
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۶,۱۷۹	۰	۰	۶,۱۷۹
۴۰۷۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۳۱۷	۰	۳۱۷

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۴۰۹۱۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۸۸,۱۹۱	۰	۴۶,۹۲۷	۱۳۵,۱۱۸
۴۰۹۱۴	برنامه توسعه بانک‌های اطلاعات و فناوری ساختمان و مسکن	۸,۵۶۲	۰	۶,۰۰۸	۱۴,۵۷۰
۱۵۴۰۰۰	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی				
۳۰۴۱۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۶,۰۰۰	۰	۰	۱۶,۰۰۰
۱۵۵۰۰۰	وزارت صنعت، معدن و تجارت				
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۰	۳۵,۰۳۷	۰	۳۵,۰۳۷
۲۸۳۵۰۰	سازمان صدا و سیما				
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۲۳,۶۳۹	۰	۲۳,۶۳۹
۳۰۲۰۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۵۰۰	۰	۰	۱,۵۰۰
	جمع سایر دستگاه‌ها	۲,۴۸۰,۰۵۱	۲,۶۳۱,۷۳۲	۱,۶۶۴,۶۱۷	۶,۷۷۶,۴۰۰
کشاورزی و نهادهای مربوطه					
۱۳۴۰۰۳	سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی				
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۸۸۹,۵۷۸	۳۱۴,۸۰۸	۶۰۷,۰۰۰	۲,۸۱۱,۳۸۶
۴۰۲۰۵	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۰	۷,۲۴۵	۰	۷,۲۴۵
۱۳۹۰۰۰	سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری				
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۸۱۳	۰	۰	۸۱۳
۱۴۰۰۰۳	آموزشکده محیط زیست				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۰۱۵	۰	۳۵,۰۰۰	۳۶,۰۱۵
۱۵۱۰۰۰	وزارت جهاد کشاورزی				
۴۰۱۰۸	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۸۳,۹۷۰	۱,۸۰۵	۲,۰۰۰	۸۷,۷۷۵
	جمع وزارت کشاورزی و نهادهای مربوطه	۱,۹۷۵,۳۷۶	۳۲۳,۸۵۸	۶۴۴,۰۰۰	۲,۹۴۳,۲۳۴
وزارت دفاع و نهادهای مربوطه					
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۲,۷۷۶	۰	۰	۲,۷۷۶
۱۱۱۱۱۰	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - مؤسسه تحقیقات دفاعی				
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۲۷۰,۲۱۴	۰	۲۰,۰۰۰	۲۹۰,۲۱۴
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۴۶۳,۴۵۰	۰	۰	۴۶۳,۴۵۰
۱۱۱۱۱۲	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - دانشگاه مالک‌اشتر				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۱۴	حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۲۰,۰۰۰	۰	۸۵,۰۰۰	۱۰۵,۰۰۰
۱۱۱۲۰۰	ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران				
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۱۴,۶۷۶	۰	۰	۱۴,۶۷۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۰	۰	۰	۰
۱۱۱۲۱۵	ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران - دانشگاه‌های افسری نذاجا، نهاجا و نزاجا				
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۳,۰۰۰	۰	۰	۳,۰۰۰
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۲,۲۶۰	۰	۰	۲,۲۶۰
۱۱۱۲۳۰	ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران - دانشگاه علوم پزشکی				
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۶,۹۹۴	۰	۰	۶,۹۹۴
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷,۲۴۲	۰	۰	۷,۲۴۲
۱۱۱۳۰۰	ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی				
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۳۰,۶۰۰	۰	۰	۳۰,۶۰۰
۱۱۱۳۰۵	ستاد مشترک سپاه پاسداران - دانشگاه جامع امام حسین				
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۹,۰۳۰	۰	۰	۹,۰۳۰
۱۱۱۳۰۶	ستاد مشترک سپاه پاسداران - دانشگاه علوم پزشک بقیه‌الله				
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۱۰,۲۷۰	۰	۰	۱۰,۲۷۰
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۱۳,۳۷۱	۰	۰	۱۳,۳۷۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۴,۶۲۵	۰	۰	۴,۶۲۵
۱۱۱۳۴۸	ستاد مشترک سپاه پاسداران - دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین				
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۷,۲۰۰	۰	۰	۷,۲۰۰
۱۱۱۴۰۰	ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران				
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۱۱,۳۳۰	۰	۰	۱۱,۳۳۰
۱۱۱۴۴۰	دانشگاه عالی دفاع ملی				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۱۸,۰۰۰	.	۸۶۰	۱۸,۸۶۰
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۷,۵۲۴	.	.	۷,۵۲۴
۱۱۱۴۵۰	بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس				
۲۰۱۲۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی و تحقیقات نظامی	۱۷,۵۶۵	.	.	۱۷,۵۶۵
	جمع وزارت دفاع و نهادهای مربوطه	۹۲۰,۱۲۷	.	۱۰۵,۸۶۰	۱,۰۲۵,۹۸۷
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌ها و مؤسسات وابسته					
۱۰۵۰۳	برنامه حمایت از پژوهش‌های غیرتجاری	۷,۲۰۰	.	.	۷,۲۰۰
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۵۷,۰۰۰	.	۱۰۰,۰۰۰	۲۵۷,۰۰۰
۱۰۵۱۲	برنامه حمایت از مراکز علمی و فناوری	۶۸,۵۷۵	.	.	۶۸,۵۷۵
۱۰۵۱۳	برنامه حمایت از تحقیقات کاربردی علمی و فناوری تقاضامحور	۴,۲۰۰	.	.	۴,۲۰۰
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۷۹,۲۰۳	.	۷۹,۲۰۳
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۷,۴۲۰	.	۷,۴۲۰
۱۰۵۲۲	برنامه حمایت از توسعه قطب‌های علمی	۱۰,۸۱۵	.	.	۱۰,۸۱۵
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۳۳,۵۰۰	.	.	۳۳,۵۰۰
۳۰۱۲۷	برنامه تحقیقات کاربردی آموزش عالی	۷,۰۰۰	.	.	۷,۰۰۰
۱۲۳۷۰۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۳۲,۱۴۶	۱۹,۰۶۶	۲۴,۰۰۰	۱۷۵,۲۱۲
۱۰۵۲۵	توسعه علوم مهندسی و فناوری پایه و کاربردی	۶,۱۰۶	.	۱۱,۰۸۸	۱۷,۱۹۴
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۱۴۵,۳۴۴	.	۴۲,۵۱۸	۱۸۷,۸۶۲
۱۰۵۲۹	توسعه علوم انسانی پایه و کاربردی	۱,۲۰۰	.	۱,۰۰۰	۲,۲۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۷۹۴,۹۵۸	.	.	۷۹۴,۹۵۸
۱۲۳۷۰۱	دانشگاه علوم پزشکی کاشان - بهداشت و درمان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۵۰۰	.	۵۰۰	۸,۰۰۰
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	.	۱,۰۰۰	.	۱,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۲,۶۰۰	.	۵۰۰	۱۳,۱۰۰
۱۲۳۷۰۶	دانشگاه علوم پزشکی قم				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶۲۰	.	.	۶۲۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۲۳۸۰۰	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵۵,۷۶۸	۲۶,۷۸۵	۰	۸۲,۵۵۳
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۳۰,۲۷۵	۰	۳۰,۲۷۵
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۱۳۵,۲۲۰	۰	۹,۴۷۰	۱۴۴,۶۹۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۷۶,۳۰۹	۰	۰	۳۷۶,۳۰۹
۱۲۳۸۰۱	دانشگاه علوم پزشکی قزوین				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶,۹۶۷	۰	۰	۶,۹۶۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۴,۹۹۸	۰	۰	۳۴,۹۹۸
۱۲۳۸۰۲	دانشگاه علوم پزشکی استان مرکزی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲,۷۰۰	۰	۰	۲,۷۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳,۰۳۲	۰	۱۶۰	۳,۱۹۲
۱۲۳۹۰۰	دانشگاه علوم پزشکی همدان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۰,۵۰۰	۰	۲,۰۰۰	۱۲,۵۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۴۴,۷۰۰	۰	۰	۴۴,۷۰۰
۱۲۴۰۰۰	دانشگاه علوم پزشکی فارس				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۴,۰۰۰	۲,۴۴۹	۲,۰۰۰	۴۸,۴۴۹
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۲۲,۲۶۱	۰	۲۲,۲۶۱
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۱۰۸,۹۰۱	۰	۴,۷۰۰	۱۱۳,۶۰۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۸۹,۰۴۱	۰	۰	۱۸۹,۰۴۱
۱۲۴۰۰۴	دانشگاه علوم پزشکی بوشهر				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۸۰۰	۰	۰	۳,۸۰۰
۱۲۴۰۱۰	دانشگاه علوم پزشکی کهگیلویه و بویراحمد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۰۵۲	۰	۰	۳,۰۵۲
۱۲۴۰۱۱	دانشگاه علوم پزشکی فسا				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۶۰۰	۰	۰	۱,۶۰۰
۱۲۴۰۱۲	دانشگاه علوم پزشکی چهرم				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲,۰۰۰	۰	۰	۲,۰۰۰
۱۲۴۰۲۰	دانشگاه علوم پزشکی گراش				

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۴۵	۰	۰	۱۴۵
۱۲۴۱۰۰	دانشگاه علوم پزشکی خراسان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۱,۰۰۰	۱,۱۷۲	۱,۶۵۳	۴۳,۸۲۵
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۱۴,۸۲۲	۰	۰	۱۴,۸۲۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۴۰,۱۱۴	۰	۰	۱۴۰,۱۱۴
۱۲۴۱۰۱	دانشگاه علوم پزشکی بیرجند				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۶۵۹	۰	۰	۳,۶۵۹
۱۲۴۱۰۲	دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۷۸	۰	۰	۳۷۸
۱۲۴۱۰۴	دانشگاه علوم پزشکی گناباد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۶۲۰	۰	۰	۱,۶۲۰
۱۲۴۱۰۵	دانشگاه علوم پزشکی سبزوار				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۸۰۰	۰	۰	۱,۸۰۰
۱۲۴۱۱۱	دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۸۹۴	۰	۰	۸۹۴
۱۲۴۱۱۵	دانشگاه علوم پزشکی نیشابور				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۷۲	۰	۰	۳۷۲
۱۲۴۲۰۰	دانشگاه علوم پزشکی آذربایجان شرقی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۱,۰۰۰	۷۴۲	۰	۳۱,۷۴۲
۱۰۵۲۱	برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری	۰	۳۰,۴۲۳	۰	۳۰,۴۲۳
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۲۸,۴۱۷	۰	۰	۲۸,۴۱۷
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۰۶,۰۰۰	۰	۱۲۰,۰۰۰	۲۲۶,۰۰۰
۱۲۴۳۰۲	مرکز آموزشی و تحقیقاتی قلب و عروق شهید رجایی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴۷۵	۰	۰	۴۷۵
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۴۰,۵۸۰	۰	۳,۲۰۰	۴۳,۷۸۰
۱۲۴۳۰۵	دانشگاه علوم پزشکی کرج				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۷۰۵	۰	۱,۲۰۰	۲,۹۰۵
۱۲۴۴۰۰	دانشگاه علوم پزشکی استان اصفهان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۰,۹۷۵	۱۱,۵۵۸	۲,۷۰۰	۴۵,۲۳۳

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تمک دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۲۳,۳۷۰	۰	۹,۰۰۰	۳۲,۳۷۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۵۴,۱۳۲	۰	۰	۱۵۴,۱۳۲
۱۲۴۴۰۲	دانشگاه علوم پزشکی کردستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۸۱۰	۰	۱,۰۰۰	۶,۸۱۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۶,۱۵۹	۰	۰	۶,۱۵۹
۱۲۴۴۱۰	دانشگاه علوم پزشکی لرستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۵۵۰	۰	۰	۳,۵۵۰
۱۲۴۴۲۰	دانشگاه علوم پزشکی ایلام				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴,۶۸۰	۰	۰	۴,۶۸۰
۱۲۴۵۰۰	دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۲۲,۸۳۴	۰	۳,۳۴۱	۲۶,۱۷۵
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰۰,۰۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۳۵,۱۸۵	۰	۰	۱۳۵,۱۸۵
۱۲۴۵۰۲	دانشگاه علوم پزشکی دزفول				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۶۲	۰	۰	۱۶۲
۱۲۴۶۰۰	دانشگاه علوم پزشکی گیلان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۵۰۰	۰	۲,۲۵۰	۹,۷۵۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۵,۲۵۱	۰	۰	۳۵,۲۵۱
۱۲۴۷۰۰	دانشگاه علوم پزشکی کرمان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۴,۷۰۲	۷۴۲	۳,۵۰۰	۱۸,۹۴۴
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۹,۲۸۹	۰	۰	۹,۲۸۹
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۵,۰۰۰	۰	۰	۵,۰۰۰
۱۲۴۷۰۱	دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴,۵۹۶	۰	۰	۴,۵۹۶
۱۲۴۷۰۶	دانشگاه علوم پزشکی جیرفت				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۲۰۰	۰	۰	۱,۲۰۰
۱۲۴۷۰۷	دانشگاه علوم پزشکی بم				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳۰۰	۰	۰	۳۰۰

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۱۲۴۸۰۰	دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۹,۸۷۰	.	.	۹,۸۷۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳۹,۹۷۲	.	.	۳۹,۹۷۲
۱۲۴۹۰۰	دانشگاه علوم پزشکی مازندران				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۵۰۰	.	۸۰۰	۸,۳۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۷,۵۸۸	.	.	۲۷,۵۸۸
۱۲۴۹۱۰	دانشگاه علوم پزشکی بابل				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴,۱۵۰	.	.	۴,۱۵۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲۴,۷۲۱	.	.	۲۴,۷۲۱
۱۲۴۹۲۰	دانشگاه علوم پزشکی گلستان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۶,۱۹۴	.	۱۰۰	۶,۲۹۴
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۳,۲۹۰	.	.	۳,۲۹۰
۱۲۵۰۰۰	دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۹,۶۰۷	۷۴۲	۱,۱۳۴	۱۱,۴۸۳
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۳,۳۰۶	.	۲۳۰	۳,۵۳۶
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۹,۲۷۷	.	۲,۷۴۱	۲۲,۰۱۸
۱۲۵۱۰۰	دانشگاه علوم پزشکی آذربایجان غربی				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۰۰۰	.	۳۰۰	۱۱,۳۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۳,۷۶۰	.	۳,۵۰۰	۱۷,۲۶۰
۱۲۵۲۰۰	دانشگاه علوم پزشکی چهارمحال و بختیاری				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۵۰۰	.	.	۵,۵۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۵,۷۴۶	.	.	۵,۷۴۶
۱۲۵۳۰۰	دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۷,۱۶۴	.	۶۸۸	۷,۸۵۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۴,۱۰۴	.	.	۱۴,۱۰۴
۱۲۵۴۰۰	دانشگاه علوم پزشکی زاهدان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱۱,۸۱۲	.	.	۱۱,۸۱۲

کد دستگاه - کد برنامه	عنوان	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه اختصاصی	جمع
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۴۱,۶۸۷	.	.	۴۱,۶۸۷
۱۲۵۴۰۳	دانشگاه علوم پزشکی زابل				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۰۰۰	.	.	۳,۰۰۰
۱۲۵۵۰۰	دانشگاه علوم پزشکی یزد				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۸,۰۰۰	۷۴۲	.	۸,۷۴۲
۱۰۵۲۶	توسعه علوم پزشکی و پایه کاربردی	۷,۲۲۱	.	۲۱,۵۰۰	۲۸,۷۲۱
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۵,۰۰۰	.	.	۱۵,۰۰۰
۱۲۵۶۰۰	دانشگاه علوم پزشکی زنجان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۴,۷۰۰	.	.	۴,۷۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۹۴۴	.	.	۸,۹۴۴
۱۲۵۷۰۰	دانشگاه علوم پزشکی سمنان				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۵,۰۰۰	.	۲۰۰	۵,۲۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۱۲,۱۲۵	.	.	۱۲,۱۲۵
۱۲۵۸۰۰	دانشگاه علوم پزشکی اردبیل				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۳,۷۵۲	.	.	۳,۷۵۲
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲,۰۲۲	.	.	۲,۰۲۲
۱۲۵۹۰۰	دانشگاه علوم پزشکی شاهرود				
۱۰۵۰۶	برنامه تحقیقات دانشگاهی	۱,۸۰۰	.	.	۱,۸۰۰
۳۰۱۰۹	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۲,۶۵۸	.	۱۵۰	۲,۸۰۸
جمع وزارت بهداشت و دانشگاه‌ها و مؤسسات وابسته					
جمع کل					
		۳,۶۳۹,۴۹۸	۲۳۴,۵۸۰	۳۷۷,۱۲۳	۴,۲۵۱,۲۰۱
		۱۸,۱۷۷,۴۹۳	۴,۸۹۱,۲۵۲	۶,۲۱۴,۰۲۱	۲۹,۲۸۲,۷۶۶

منابع و مآخذ

۱. قانون بودجه سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰.
۲. برنامه پنجم توسعه.
۳. لایحه بودجه سال ۱۳۹۱.
۴. گزارش بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور، فصل فناوری، مرکز پژوهش‌های مجلس، بهمن‌ماه ۱۳۸۹.
۵. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)، ۱۳۸۴، راهنمای فراسکاتی، دستورالعمل یکسان پیشنهادی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی اروپا (OECD) برای ارزیابی فعالیت‌های تحقیق و توسعه تجربی-۲۰۰۲، مترجم: فریبا نیک‌سیر، چاپ مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۲۶۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور ۲۳. بخش پژوهش و فناوری

نام دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین (گروه فناوری‌های نو)

تهیه و تدوین‌کنندگان: سیدسروش قاضی‌نوری، پریسا علیزاده، سهیلا خردمندنیا

ناظر علمی: رضا باقری‌اصل

همکاران: عسل دارا، پرستو اجاقیان

مقتضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. تحقیق و توسعه

۲. تولید ناخالص داخلی

۳. بودجه عمومی دولت

۴. فناوری

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۱۲/۱۰